

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Finanční analýza podniku
Company Financial Analysis

Student:	Soňa Kurucová
Vedoucí bakalářské práce:	doc. Ing. Bařinová Dagmar, Ph.D.

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student:

Soňa Kurucová

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6202R049 Účetnictví a daně

Specializace:

00 Účetnictví a daně

Téma:

Finanční analýza podniku
Company Financial Analysis

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika finanční analýzy
3. Metodologie finanční analýzy
4. Aplikace vybraných metod finanční analýzy v konkrétním podniku a zhodnocení výsledků
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2004. 182 s. ISBN 80-245-0684-X.

SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2001. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Dagmar Bařinová, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh,
vypracovala samostatně.

Dne:

.....

Soňa Kurucová

Poděkování

Děkuji paní doc. Ing. Dagmar Bařinové, Ph.D. za cenné rady, odbornou pomoc a trpělivost při zpracování bakalářské práce.

Také velice děkuji společnosti PARAPETROL a.s. za ochotu při poskytování informací potřebných pro vypracování finanční analýzy v rámci této práce.

OBSAH

1 Úvod.....	1
2 Charakteristika finanční analýzy	2
2.1 Hlavní zdroje informací pro finanční analýzu	3
2.2 Uživatelé finanční analýzy	6
2.3 Základní přístupy k finanční analýze.....	8
3 Metodologie finanční analýzy.....	10
3.1 Analýza absolutních ukazatelů	11
3.2 Analýza rozdílových ukazatelů	12
3.3.1 Ukazatele rentability.....	13
3.3.2 Ukazatele aktivity.....	15
3.3.3 Ukazatele likvidity	17
3.3.4 Ukazatele zadluženosti a finanční stability	18
3.4 Analýza soustav ukazatelů.....	21
3.4.1 Pyramidové rozklady.....	21
3.4.2 Analýza odchylek	22
3.5.1 Bankrotní modely	23
3.5.2 Bonitní modely	24
4 Aplikace vybraných metod finanční analýzy v konkrétním podniku a zhodnocení výsledků.....	25
4.1 Základní údaje o podniku PARAPETROL a.s.	25
4.2.1 Horizontální analýza.....	26
4.2.2 Vertikální analýza.....	31
4.4 Analýza poměrových ukazatelů.....	35
4.4.1 Analýza ukazatelů rentability.....	35
4.4.2 Analýza ukazatelů aktivity	36

4.4.3 Analýza ukazatelů likvidity	38
4.4.4 Analýza ukazatelů zadluženosti a finanční stability	39
4.5 Analýza soustav ukazatelů	40
4.6 Analýza souhrnných ukazatelů	41
4.6.1 Bankrotní modely	41
4.6.2 Bonitní modely	42
4.7 Porovnání vybraných výsledků finanční analýzy s obdobným podnikem	43
4.8 Zhodnocení výsledků finanční analýzy a návrh jejího využití v podniku	46
5 Závěr.....	48
SEZNAM LITERATURY	50
Seznam zkratk	
Seznam tabulek	
Seznam grafů a obrázků	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 Úvod

Každý podnik má v dnešní době zájem probojovat se mezi konkurencí, zvýšit svůj podíl na trhu, mít nespočet zákazníků a maximalizovat si tak svůj zisk. Při dosahování svých vytýčených cílů je ale nutné dbát na kvalitní řízení podniku, které má mimo jiné za úkol dělat důležitá rozhodnutí, napomáhající podniku právě v jeho konkurenceschopnosti, ziskovosti, solventnosti a zdravé finanční situaci. Nezbytná pro dobré řízení podniku a jeho rozhodnutí je právě finanční analýza, která především pomocí účetních dat dokáže vyhodnotit finanční situaci podniku a odhalit možné nedostatky, na které by se měl management podniku zaměřit.

Cílem této bakalářské práce je aplikovat zvolené metody finanční analýzy na konkrétní akciovou společnost PARAPETROL, a.s. Analýza bude provedena za období posledních pěti let, tedy za léta 2006 až 2010. Dalším cílem je samozřejmě i zhodnocení výsledků finanční analýzy a návrh jejich možných využití ve zlepšení podnikové situace. V poslední řadě je záměrem porovnání výsledných hodnot finanční analýzy podniku s obdobným podnikem v odvětví.

Tato bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol, z nichž nejvýznamnější jsou teoretické kapitoly druhá a třetí a praktická část práce v rámci kapitoly čtvrté. Kapitola druhá, pod názvem Charakteristika finanční analýzy, je zaměřena na výklad základních pojmů týkajících se finanční analýzy, popis klíčových účetních výkazů potřebných k analýze a rozbor hlavních uživatelů finanční analýzy.

Třetí kapitola nese název Metodologie finanční analýzy, a jak již z názvu vyplývá, zabývá se jednotlivými metodami finanční analýzy, kam patří zejména horizontální, vertikální analýza, analýza poměrových ukazatelů a další. U jednotlivých metod je vždy stručně uvedena jejich podstata, způsoby výpočtu, popř. možné interpretace výsledků.

Praktická část bakalářské práce je obsažena v kapitole čtvrté, která v úvodu informuje o společnosti PARAPETROL a.s., v níž je finanční analýza provedena, dále je zde zahrnuta samotná aplikace vybraných metod v dané společnosti. V poslední části této kapitoly jsou porovnány některé vybrané hodnoty ukazatelů finanční analýzy s hodnotami ukazatelů obdobného podniku v odvětví, vyhodnoceny výsledky realizované analýzy a nakonec doporučena možná využití výsledků finanční analýzy v podniku.

2 Charakteristika finanční analýzy

Úspěšnost podniku a také dosažení jeho vytýčených cílů záleží na kvalitním řízení podniku, jehož hlavním úkolem je rozhodování v podmínkách nejistoty. Je nezbytné zajistit dostatečnou kvalitu tohoto rozhodnutí. Základem všeho jsou informace. Účelně zpracovaná data, jež jsou k dispozici jak pro manažery, tak pro externí subjekty, jako jsou například banky nebo obchodní partneři. Díky těmto informacím, jež jsou v našem případě zejména účetní výkazy, mohou finanční analytici provádět rozbor a analýzy účetní závěrky pro potřeby různých uživatelů. Výsledkem finanční analýzy je nejen zhodnocení současného stavu a vývoje financí podniku v minulosti, ale napomáhá i předpovědět jejich budoucí vývoj.

Jak již bylo zmíněno, finanční analýza velice úzce souvisí s finančním řízením, ale i s účetnictvím, jelikož jejím hlavním zdrojem jsou účetní výkazy. Tento vzájemný vztah mezi finančním řízením a účetnictvím funguje tak, že účetnictví podává potřebné informace a data pro finanční rozhodování, jež je stěžejním úkolem právě finančního řízení. Účetnictví zachycuje všechny údaje týkající se hospodaření podniku, ovšem tímto úkol účetnictví nekončí, nejdůležitějším krokem tohoto procesu je předání uživatelům, kteří díky těmto informacím mohou uskutečnit svá ekonomická rozhodnutí. Mezi základní účetní výkazy patří rozvaha, která poskytuje údaje v podobě tzv. stavových absolutních veličin k určitému datu, dále výkaz zisků a ztrát a přehled o peněžních tocích cash flow, jež jsou, na rozdíl od rozvahy, výkazy tokových veličin uváděné za určité období.

Tyto výkazy nám ovšem nepřinášejí žádné hlubší poznání o situaci podnikových financí, nedokážeme z nich vyčíst a předpovědět trendy, či možná ohrožení podniku. K tomu, abychom mohli dospět k závěrům a zjistit informace o celkovém hospodaření podniku, o jeho slabých a silných stránkách, o finanční situaci podniku apod., a také abychom díky těmto informacím mohli přijímat opatření vedoucí ke zlepšení podnikové situace a využívat je pro řízení a rozhodování managementu, proto je zde **finanční analýza**.

Tato formalizovaná metoda komplexně využívá data z účetních výkazů, třídí je, analyzuje a navzájem je mezi sebou poměruje. Jak již bylo na začátku této kapitoly zmíněno, finanční analýza spočívá nejen v poznání současných silných a slabých stránek, zachycení nynější finanční situace podniku, ale hlavním cílem je poznat budoucí vývoj podniku, analyzovat slabiny, které by mohly v budoucnu podnik ohrozit, a zejména předpovědět finanční vyhlídky, jež podnikovému managementu pomohou nalézt žádoucí kroky pro

správný podnikový vývoj. Výsledky z finanční analýzy se tedy využijí jako podklady pro hodnocení finanční situace, pro finanční řízení, rozhodování o investicích, či o změnách v rozdělení majetku.

Dle výše zmíněného je možné konstatovat, že finanční analýza je velice důležitou součástí řízení podniku a nelze tuto oblast podceňovat. Pro podnik může být velice přínosným pomocníkem.

2.1 Hlavní zdroje informací pro finanční analýzu

Každý podnik řádně a poctivě zaznamenává a třídí veškeré údaje týkající se jeho hospodářské činnosti. Existují různé informační zdroje, ze kterých lze čerpat údaje pro finanční analýzu. Je možné je rozdělit do čtyř hlavních skupin:

- a) Zdroje finančních informací – tato skupina je pro finanční analýzu nejrozsáhlejším a nejužitečnějším zdrojem informací, proto budou níže podrobněji charakterizovány.
- b) Kvantifikované nefinanční informace – mezi tyto informace se řadí zvláště podnikové plány a evidence, kalkulace nákladů i cen, informace o odbytu, produkci, zaměstnancích nebo ziskovosti atd.
- c) Nekvantifikované informace – jsou například zprávy auditorů nebo vedoucích pracovníků jednotlivých útvarů, osobní kontakty, prognózy a podobně.
- d) Odhady analytiků různých institucí – jde o informace různých podnikatelských sdružení, statistického úřadu apod. [1]

Zdroje finančních informací:

Účelnost a úspěšnost finanční analýzy závisí na tom, jak přesně a komplexně podnik zaznamenává potřebné informace. Jde zejména o údaje, které jsou evidovány do účetních knih a následně uváděny v účetních výkazech, jako jsou rozvaha, výkaz zisku a ztrát a přehled o peněžních tocích. Mezi další zdroje finančních informací patří výroční zprávy, přílohy účetních výkazů, informace manažerů podniku, předpovědi finančních analytiků nebo například prospekty cenných papírů, či burzovní zpravodajství. Jelikož nejvýznamnější informace pro finanční analýzu poskytují data z účetních výkazů, jež jsou součástí účetní závěrky, budou v následujících odstavcích detailněji popsány.

Rozvaha, jako první účetní výkaz účetní závěrky, v peněžním vyjádření zaznamenává veškerý majetek podniku neboli aktiva na straně první, a veškeré zdroje jeho krytí, takzvaná pasiva, na straně druhé. Zobrazuje tzv. stavové veličiny, což znamená, že rozvaha uvádí hodnoty jednotlivých položek aktiv a pasiv k určitému dni, jímž ve většině případů bývá poslední den účetního období. Aby byla rozvaha sestavena správně, vždy musí splňovat tzv. bilanční pravidlo, které zní: součet celkových aktiv se musí rovnat součtu celkových pasiv. Toto pravidlo vychází ze skutečnosti, že jakýkoliv majetek (aktivum) musí být pořízen z vlastních nebo cizích zdrojů, tzn. za pasivum. Díky tomuto výkazu jsme tedy schopni vyčíst majetkovou strukturu podniku, zjistit ocenění a opotřebení tohoto majetku a také z jakých zdrojů (vlastních či cizích) byl financován. V níže uvedené tabulce č. 2.1.1 můžeme vidět detailnější strukturu rozvahy.

Tab. 2.1.1 Rozvaha

AKTIVA	PASIVA
Pohledávky za upsaný základní kapitál	Vlastní kapitál
Dlouhodobý majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Fondy ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření minulých let
Oběžná aktiva	Výsledek hospodaření běžného období
Zásoby	Cizí zdroje
Dlouhodobé pohledávky	Rezervy
Krátkodobé pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Krátkodobé závazky
Ostatní aktiva	Bankovní úvěry a výpomoci
Časové rozlišení	Ostatní pasiva
	Časové rozlišení

Zdroj: Dluhošová (2008)

Výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka je dalším velice důležitým účetním výkazem, který je součástí účetní závěrky. Základním úkolem výsledovky je podat informace o nákladech, výnosech a výsledcích, kterých podnik dosáhl svou hospodářskou činností. Tyto veličiny pozoruje a porovnává za jednotlivé činnosti podniku, a to za provozní, finanční a mimořádnou činnost. V rámci finanční analýzy se v tomto výkazu rozebírá zejména struktura a dynamika položek výkazu zisku a ztrát. Na rozdíl od rozvahy, která je stavovou veličinou, výsledovka zachycuje hodnoty platné za určité období, jde o takzvané tokové veličiny. Díky tomuto účetnímu výkazu podnik zjišťuje, jaké jsou výsledky jeho hospodaření, zda dosahuje

zisku (v případě, kdy výnosy převyšují náklady) nebo v horším případě, zda dosahuje ztráty (kdy náklady jsou větší než výnosy). Finanční analýza pro hodnocení firemní ziskovosti využívá několik kategorií hospodářských výsledků (zisků):

- EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation Charges) je zisk před odečtením úroků, daně a odpisů.
- EBIT (Earnings before Interest and Taxes) je zisk před odečtením úroků a daně, odpisy jsou již odečteny.
- EBT (Earnings before Taxes) je zisk před zdaněním neboli hrubý zisk.
- EAT (Earnings after Taxes) je čistý zisk neboli zisk po zdanění.

Stejně jako byla výše zobrazena struktura rozvahy, v následující tabulce č. 2.1.2 bude nyní znázorněna struktura výsledovky.

+ OBCHODNÍ MARŽE
+ Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- Provozní náklady
= Provozní výsledek hospodaření
+ Výnosy z finanční činnosti
- Náklady z finanční činnosti
= Finanční výsledek hospodaření
- Daň z příjmu za běžnou činnost
= Výsledek hospodaření za běžnou činnost
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
- Daň z mimořádné činnosti
= Mimořádný výsledek hospodaření
= Výsledek hospodaření za účetní období

Tab. 2.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Zdroj: Dluhošová (2008)

Přehled o peněžních tocích (Cash flow) může být součástí účetní závěrky. Tento výkaz zachycuje pohyb peněžních toků, to znamená, že zobrazuje veškeré příjmy a výdaje podniku a zaznamenává změnu stavu (přírůstky a úbytky) peněžních prostředků a ekvivalentů. Kvůli skutečnosti, že náklady se nemusí vždy rovnat výdajům a taktéž výnosy příjmům (časový a věcný nesoulad mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy), cash flow

nemusí mít vždy stejnou hodnotu jako zisk. Podnik například může dosahovat vysokých tržeb, ale jeho příjmy mohou být velice nízké. Výkaz o peněžních tocích harmonicky doplňuje předcházející dva výkazy.

Cash flow se zjišťuje za činnosti:

- Provozní - cash flow z provozní činnosti je rozdílem mezi příjmy a výdaji, které vznikají v souvislosti s běžnou činností. Týkají se tedy základní výdělečné činnosti.
- Investiční – přehled peněžních toků z činnosti investiční zahrnuje veškeré příjmy a výdaje související s pořízením a vyřazením dlouhodobého majetku z titulu prodeje, popřípadě i peněžní toky související s úvěry a půjčkami, jež nejsou pokládány za provozní.
- Finanční – cash flow z finanční činnosti zobrazuje příjmy a výdaje, které mají za následek změny dlouhodobého kapitálu (vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků), jako jsou například přijaté nebo vyplacené dividendy.

Příloha účetní závěrky je třetí povinnou součástí účetní závěrky a funguje jako doplněk, zahrnující dodatečné informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát zejména pro externí uživatele účetní závěrky. Jako příklad takovýchto doplňujících informací je charakteristika podniku, jeho organizační struktura nebo počet zaměstnanců, obecné účetní zásady, způsoby odpisování atd.

2.2 Uživatelé finanční analýzy [1]

Uživatelem finanční analýzy je subjekt, který má zájem o finanční analýzu podniku a využívá jejích výsledků ke svému, popřípadě podnikovému prospěchu. Jde především o takové činitele, kteří se zajímají o hospodaření podniku, na němž je finanční analýza prováděna, a to z různých individuálních důvodů.

Jak většina autorů uvádí, tyto uživatele lze rozdělit na externí (jako jsou zejména investoři, banky, a obchodní partneři) a interní (zde patří manažeři, zaměstnanci apod.). Stejně tak je možné rozčlenit finanční analýzu na externí a interní, a to dle analytika, který finanční analýzu provádí. Pokud ji provádí externí percipient, jde o analýzu externí, kde hlavním zdrojem informací jsou zejména veřejně přístupné účetní výkazy a jiné zveřejňované finanční údaje. Interní finanční analýzu provádí interní analytik, jehož výhodou oproti analytikovi externímu, je možnost komplexního rozboru podnikové situace díky širokému množství dat nejen z účetnictví (finančního, manažerského atd.), ale i z podnikových plánů, statistik apod.

V následujícím textu budou podrobněji uvedeni jednotliví zástupci interních a externích uživatelů finanční analýzy.

Interní uživatelé

Manažeři - Pro manažery, popř. majitele je finanční analýza důležitým měřítkem při hodnocení finanční situace podniku. Jak již bylo výše zmíněno, manažeři mají k dispozici všechny potřebné údaje ke kvalitní analýze podniku a výstupy z ní plynoucí pomáhají manažerům uskutečňovat správná rozhodnutí v operativním i strategickém řízení podniku. Mají možnost rozpoznat finanční situaci podniku a díky tomu i zaujmout správná stanoviska ve věcech jako jsou například optimální struktura majetku, majetkové financování nebo získávání kapitálových zdrojů.

Zaměstnanci – Tato skupina interních uživatelů finanční analýzy je zaměřena, stejně tak jako manažeři, na finanční stabilitu a skvělé hospodaření podniku, ovšem zejména kvůli závislosti jejich zaměstnání, mzdových a pracovních podmínek právě na finančním zdraví tohoto podniku. Jsou tedy také motivováni podílet se určitým způsobem na prosperitě podniku.

Externí uživatelé

Investoři – Investoři, což jsou zvláště akcionáři a dále ostatní investoři jsou subjekty, které do podniku vkládají svůj kapitál. Proto je finanční analýza důležitým měřítkem, jež jim napomáhá rozhodnout se, zda je vhodné a výnosné do podniku investovat nebo ne. Zajímá je především riziko investice a výnos, který jim z vloženého kapitálu (investice) vyplyne. V další fázi, pokud se tedy investor rozhodne pro investici v dané firmě, následuje tzv. kontrola akcionáře vůči manažerům podniku. Akcionáře interesuje také hospodaření podniku, jehož akcie vlastní, neboť i jeho výnos (dividenda z akcie) na něm závisí.

Obchodní partneři – Obchodní partneři jsou obzvláště dodavatelé a odběratelé. Obě tyto skupiny mají zájem o finanční analýzu podniku, zejména kvůli nutnosti znát schopnost podniku splácet své krátkodobé závazky, znát informace o likviditě, zadluženosti a solventnosti. Nejen z krátkodobého hlediska chce obchodní partner prosperujícího dodavatele (popř. odběratele), obchodní partneři mají zájem především zajistit dlouhodobý stabilní odbyt, popř. jistého dodavatele, jemuž v budoucnu nehrozí žádné potíže, které by mohly ovlivnit jeho provoz.

Banky a jiní věřitelé – Tyto instituce požadují po potenciálním dlužníkovi co nejvíce informací z finanční analýzy, které jim pomohou udělat správné rozhodnutí, zda danému

podniku úvěr poskytnout, v jaké výši a za jakých podmínek. Tyto podmínky banky v některých případech odvozují od vybraných finančních ukazatelů, například ukazatelů zadluženosti (tyto ukazatele budou detailně charakterizovány v kapitole 3). Banka se soustřeďuje také na schopnost podniku za úvěr ručit, nebo zda podnik dle jeho finanční situace bude způsobilý hradit splátky úvěru dle dohodnutých podmínek.

Stát a jednotlivé státní orgány – Stát provádí kontrolní funkci v různých oblastech a i zde je kontrola určitých oblastí hlavním důvodem, proč se stát zajímá o finanční informace podniků, respektive o výstupy finančních analýz podniků. Tato data používá zvláště ke kontrole správnosti vykázaných a zaplacených daní, ke kontrole podniků, jež mají státní majetkovou účast a dále finanční analýzu využívá například pro statistiku, rozhodování o přímých dotacích podnikům a podobně.

Konkurence – Konkurenti se zaměřují na informace z finanční analýzy srovnatelných podniků, aby s nimi mohli porovnat hospodářské výsledky a jednotlivé ukazatele finanční analýzy, zajímají se hlavně o rentabilitu, ziskovou marži, velikost ročních tržeb, obratovost zásob a podobně. Jelikož by podnik, který zatajuje finanční a jiné informace před externími subjekty, ztrácel potenciální zákazníky i investory, je v jeho vlastním zájmu podávat veřejně správné a včasné informace. Pro konkurenci tedy v těchto případech není problém informace o podniku získat, analyzovat a porovnat s těmi svými.

Mezi další uživatele finanční analýzy patří například burzovní makléři, kteří využívají informace z finanční analýzy zejména k obchodování s cennými papíry, široká veřejnost, jež se zajímá hlavně o to, zda je činnost podniku v souladu s ochranou životního prostředí. Dále je možno uvést odborové svazy, ekonomické univerzity, analytiku, daňové poradce a celou řadu dalších subjektů.

2.3 Základní přístupy k finanční analýze

Výsledek, který dostatečně a komplexně přiblíží finanční stav a finanční zdraví podniku, závisí na schopnosti analytika informace, jež získal z účetních a jiných zdrojů, určitým způsobem zpracovat. K tomuto oblast finanční analýzy nabízí velké množství nástrojů a metod, které může analytik užít. Jednotlivé metody a nástroje budou detailně vysvětleny v kapitole č. 3 s názvem Metodologie finanční analýzy. Ovšem v této podkapitole budou objasněny dvě základní hlediska, dle kterých dále konkrétní metody finanční analýzy můžeme rozdělit. Jde o fundamentální a technickou analýzu.

Fundamentální analýza podniku [2]

Podmínkou pro provádění fundamentální nebo také jinak nazývané kvalitativní analýzy je chápání vzájemných vztahů mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy. Již z názvu vyplývá, že tento přístup se soustřeďuje a zpracovává hlavně kvalitativní údaje o podniku. Analytik, který takovouto finanční analýzu provádí, musí mít rozsáhlé znalosti a zkušenosti, být schopen slovně vyjádřit výsledek této finanční analýzy a také porovnávat zjištěné hodnoty ukazatelů a jiné údaje s konkurenčními podniky apod. Příkladem fundamentální analýzy je SWOT analýza, neboli analýza silných a slabých stránek podniku a jeho potenciálních příležitostí a hrozeb.

Technická analýza podniku [2]

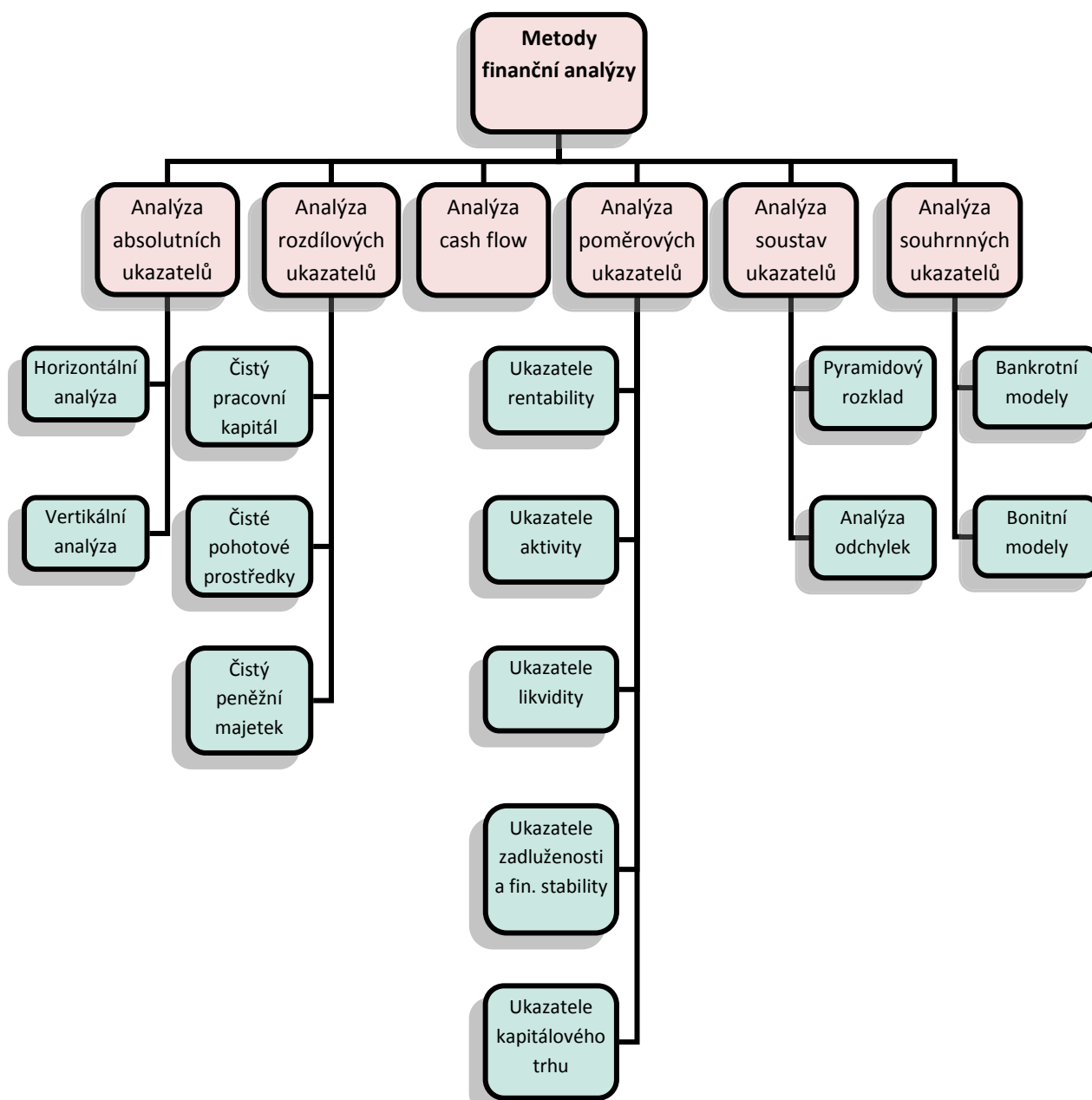
Technická neboli kvantitativní analýza podniku není na rozdíl od fundamentální analýzy příliš široká. Zabývá se zejména čísly, to znamená kvantitativními údaji o podniku. Používá k tomu metod matematických, statistických a dalších algoritmizovaných a také vychází zvláště z výše zmíněné fundamentální analýzy a z účetnictví. I technická metoda ovšem pro finální vyhodnocení využívá kvalitativních přístupů. Toto vyhodnocení spočívá především v návrzích na opatření, jež by mohly umožnit lépe dosáhnout stanovených cílů podniku, dále ve stanovení možných rizik a co nejlepších postupů vedení. Výstupy z této analýzy plynoucí mohou analytikové, stejně jako to bylo u analýzy kvalitativní, porovnávat s podobnými podniky.

SHRNUTÍ

Finanční analýza je zásadní kategorií finančního řízení podniku, která využívá zejména účetních dat pro zhodnocení finanční situace podniku a jeho možných ohrožení. Pro její provedení je tedy nezbytná znalost účetních výkazů, jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow. Konkrétní způsob realizace finanční analýzy záleží na potřebách uživatelů finanční analýzy, kteří mají zájem hlouběji nahlédnout do hospodaření podniku a jeho úspěšnosti. Patří zde jak uživatelé externí, jako jsou dodavatelé, odběratelé, banky apod., tak i uživatelé interní, což jsou především manažeři. V této kapitole byly také stručně nastíněny dva základní přístupy k finanční analýze. Jedná se o fundamentální analýzu, která se zabývá kvalitativními údaji o podniku a je velice rozsáhlá, a o analýzu technickou, jež je zaměřena pouze na údaje kvantitativní. Po teoretickém vstupu již budou v následující kapitole charakterizovány samotné metody finanční analýzy.

3 Metodologie finanční analýzy

Pro vyhodnocení finanční situace podniku je nutná aplikace určité elementární metody ke zpracování vstupních informací. Informace, jež jsou v tomto případě především údaje z účetních výkazů, budou v následujícím výkladu nazývány ukazateli finanční analýzy. Za ukazatele poté může být považováno jakékoliv číselné vyjádření hospodaření podniku. Finanční analýza zpracovává různé skupiny ukazatelů. V literatuře je možné nalézt odlišná členění těchto metod analýzy, v následujícím textu bude proto uvedeno členění, ve kterém se autoři nejvíce shodují. Dělení znázorňuje následující *obr. 3.1 Metody finanční analýzy*.

Zdroj: Vlastní zpracování

V této bakalářské práci není dostatečný prostor pro vysvětlení a výpočet veškerých ukazatelů finanční analýzy, proto budou v metodologické části uvedeny pouze vybrané ukazatele metod finanční analýzy, které mají význam pro tuto práci a budou dále aplikovány v samotné aplikační části.

3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Jde o základní a nejjednodušší metody analýzy hospodářské situace podniku, které využívají data z rozvahy a výsledovky k sestavení horizontální a vertikální analýzy.

Horizontální analýza

Při horizontální analýze se sledují základní účetní výkazy podniku, jako je rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Jednotlivá data se analyzují po řádcích, neboli horizontálně, proto název horizontální analýza, a změny hodnot těchto dat se zkoumají za delší časové období, většinou za 3 až 10 let. Horizontální analýza se ovšem nezabývá pouze absolutními změnami hodnot účetních dat v čase, ale zjišťuje také jejich procentní změny. Postupně se soustřeďuje na jednotlivé položky aktiv a pasiv v rozvaze nebo také nákladů a výnosů z výkazu zisku a ztráty, zaznamenává jejich hodnoty v jednotlivých letech a následně je porovnává, eviduje hodnoty změn položek jak absolutních, tak i relativních, a nakonec interpretuje výsledky.

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (3.1.1)$$

$$\text{Procentní změna} = \text{Absolutní změna} \times 100 / \text{ukazatel}_{t-1} \quad (3.1.2)$$

Ukazatel_t..... hodnota položky z rozvahy nebo výsledovky

Ukazatel_{t-1} ..... stejná položka, ovšem z minulého období

Horizontální analýza patří mezi základní metody posuzování finanční situace podniku, je nejčastěji používanou i velice jednoduchou technikou. Obecně tato analýza pomáhá velice jednoduše a výstižně zachytit jak minulý vývoj, tak i vývojové trendy do budoucna. Velice přehledným způsobem vyjádření výsledků této analýzy je grafické vyjádření pomocí sloupcového grafu.

Vertikální analýza

Vertikální analýza, jak již z názvu vyplývá, pozoruje účetní data z rozvahy a výkazu zisku a ztráty od shora dolů po sloupcích, vertikálně. Věnuje se struktuře těchto výkazů, zejména tomu, jak velkou absolutní i procentuální část rozvahy, popř. výsledovky zahrnují jednotlivé komponenty (pasiva a aktiva, popř. náklady, výnosy, hospodářské výsledky nebo

daň). Základem (100 %) pro procentuální vyjádření komponent v rozvaze bývá celková hodnota aktiv, ve výkazu zisku a ztráty se většinou bere velikost tržeb.

3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Další metodou finanční analýzy je analýza rozdílových ukazatelů, kterým se taktéž říká fondy finančních prostředků. Tyto fondy se vypočítávají jako rozdíly mezi konkrétními položkami rozvahy. Za nejpoužívanější a zároveň nejdůležitější rozdílový ukazatel se považuje ukazatel čistého pracovního kapitálu. Dále budou zmíněny ukazatel čistý peněžně-pohledávkový fond a ukazatel čisté pohotové prostředky.

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je ta část oběžného majetku, která je financována dlouhodobými zdroji. Tudíž vyjadřuje sumu peněžních prostředků, kterou má podnik volně k dispozici i poté, co uhradí veškeré krátkodobé závazky. „*Jde tedy o relativně volný kapitál, který je využíván k zajištění hladkého průběhu hospodářské činnosti.*“¹ Vypočítá se jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky.

$$\text{Čistý pracovní kapitál (ČPK)} = \text{oběžná aktiva (OA)} - \text{krátkodobé závazky (KZ)} \quad (3.2.1)$$

Velikost tohoto ukazatele vyjadřuje také určitým způsobem schopnost podniku obstat svým závazkům, neboli znázorňuje informace o solventnosti podniku. Zároveň pokud ukazatel čistého pracovního kapitálu vyjde kladný, to znamená, že oběžná aktiva převyšují krátkodobý cizí kapitál, je možné říci, že je podnik dostatečně likvidní.

Případně se využívá také změna tohoto ukazatele za určité konkrétní období, kdy se sleduje jeho hodnota na konci a na začátku tohoto období, vypočítá se jejich rozdíl. Zvýšení hodnoty tohoto ukazatele má příčinu v buď v přírůstku krátkodobých aktiv, nebo v úbytku krátkodobých závazků. U snížení hodnoty ukazatele ČPK jde o příčiny opačného charakteru (snížení OA, popřípadě zvýšení KZ).

Nevýhodou při používání ukazatele ČPK je v tom, že může zahrnovat i málo likvidní položky aktiv, jako jsou například velmi těžce prodejné zásoby, nedobytné pohledávky apod. Proto se pro zjišťování okamžité likvidity aplikuje spíše následující ukazatel čisté pohotové prostředky. V souvislosti s ukazatelem čistého pracovního kapitálu se často hovoří o tzv.

---

¹ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Dotisk 1.vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

překapitalizování a odkapitalizování podniku. K překapitalizování podniku dochází v situaci, kdy dlouhodobý kapitál financuje i krátkodobý majetek. K podkapitalizování poté dochází v případech, kde se krátkodobý cizí kapitál podílí na krytí dlouhodobého majetku.

3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Tato další část finanční analýzy podniku pomáhá k širšímu zobrazení finanční situace firem. Je nejoblíbenější a nejčastěji používanou metodou finanční analýzy. Tato metoda dává do podílu dva nebo více absolutních ukazatelů zjištěných z účetních dat. Nejen, že je velice málo nákladná, ale také časově velmi nenáročná. Výsledky analýzy poměrových ukazatelů firma užívá pro její vlastnost napovědět podniku, v čem se skrývají příčiny jeho problémů. Využívá se taktéž pro predikci budoucího vývoje podniku, zjišťování silných a slabých stránek nebo také pro mezipodniková srovnávání. Na začátku 3. kapitoly je zobrazen diagram, ve kterém lze najít jednotlivé skupiny poměrových ukazatelů, jež budou níže vysvětleny. Akciová společnost, na níž bude provedena finanční analýza, nemá veřejně obchodovatelné akcie, proto v rámci analýzy poměrových ukazatelů nebude vysvětlena ani aplikována analýza ukazatelů kapitálového trhu.

3.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability neboli také výnosnosti vyjadřují míru ziskovosti, schopnost podniku vytvářet nové zdroje, zisk a zhodnocovat tak vložený kapitál. Tato skupina ukazatelů poskytuje podniku důležité kritérium pro rozhodování o alokaci kapitálu. Vypočítávají se jako poměr výstupů dosažených podnikatelskou činností (zisku) s určitou položkou aktiv nebo pasiv. Tyto ukazatele zobrazují, kolik korun zisku připadá na 1 Kč jmenovatele. Výsledek je nejčastěji zaznamenán v procentech.

ROA – rentabilita celkových aktiv (return on assets)

Ukazatel rentability aktiv bývá považován za základní měřítko rentability, dává do poměru zisk s celkovými aktivy, aniž by jej ovlivňoval zdroj financování těchto aktiv.

Stejně jako u předcházejícího ukazatele, i zde lze počítat buď se ziskem před zdaněním a úroky nebo se ziskem po zdanění a zdaněnými úroky.

$$ROA = \text{zisk před úroky a zdaněním} / \text{celková aktiva} \quad (3.3.1.2)$$

Výsledek z výše zmíněné rovnice tedy udává, kolik Kč zisku před zdaněním a úroky, připadá na 1 Kč celkových aktiv.

$$ROA_{zdaněný} = [zisk\ po\ zdanění + úroky \times (1 - sazba\ daně\ ze\ zisku)] / celková\ aktiva \quad (3.3.1.3)$$

Zdaněná (čistá) rentabilita celkových vložených aktiv vyjadřuje, kolik zisku po zdanění se zdaněnými úroky připadá na 1 Kč celkových aktiv.

ROE – rentabilita vlastního kapitálu (return on common equity)

Ukazatel rentability je dalším důležitým ukazatelem, zejména pro společníky, akcionáře a jiné investory, a udává návratnost (výnosnost) vlastního kapitálu, tudíž kapitálu, který do něj investoři vložili. Díky tomuto ukazateli mají tedy možnost se dozvědět, jestli jimi vložený kapitál přináší dostatečný výnos. Tento ukazatel vyjadřuje, kolik korun čistého zisku, přísluší 1 koruně investovaného kapitálu akcionářem, či vlastníkem.

$$ROE = zisk\ po\ zdanění / vlastní\ kapitál \quad (3.3.1.4)$$

ROCE – rentabilita dlouhodobého kapitálu (return on capital employed)

Ukazatel rentability dlouhodobého kapitálu je velice často používaným měřítkem pro srovnávání mezi podniky. Stejně jako ROE, i tento ukazatel měří efektivnost vloženého kapitálu, ovšem týkajícího se dlouhodobých zdrojů. Poměruje zisk pro akcionáře před zdaněním a nákladovými úroky pro věřitele s dlouhodobým kapitálem, do něhož patří jak vlastní kapitál, tak i dlouhodobé závazky.

$$ROCE = (zisk\ před\ zdaněním + nákladové\ úroky) / (vlastní\ kapitál + dlouhodobé\ dluhy) \quad (3.3.1.5)$$

ROS – rentabilita tržeb (return on sales)

Rentabilita tržeb je velice běžně používaným ukazatelem finanční analýzy. Je možné na ni nahlížet ze tří různých hledisek. Jako čisté ziskové rozpětí, popřípadě nazýváno jako **zisková marže**. Tento ukazatel poměruje zisk po zdanění s celkovými tržbami.

$$ROS_1 = zisk\ po\ zdanění / tržby \quad (3.3.1.6)$$

Je možné ho vypočítat také jako podíl zisku před zdaněním s celkovými tržbami, nazýváno jako **ziskové rozpětí**. Výsledek takového výpočtu často využívá vnitropodnikové řízení.

$$ROS_2 = zisk\ před\ zdaněním / tržby \quad (3.3.1.7)$$

Třetím způsobem jak rentabilitu tržeb měřit je pomocí **provozního ziskového rozpětí**, které poměřuje zisk před zdaněním a nákladovými úroky s celkovými tržbami. Jelikož je zde vyloučen vliv úrokového zatížení cizího kapitálu, používá se tento ukazatel pro srovnání mezi různými podniky.

$$ROS_3 = \text{zisk před zdaněním a nákladovými úroky} / \text{tržby} \quad (3.3.1.8)$$

Rentabilita nákladů

Ukazatel rentability nákladů udává, kolik korun zisku dosáhne podnik při vložení 1 koruny celkových nákladů. Čím vyšší hodnotu výsledek má, tím lépe se vložené náklady zhodnotily.

$$\text{Rentabilita nákladů} = \text{zisk po zdanění} / \text{celkové náklady} \quad (3.3.1.9)$$

Jelikož ukazatele rentability vyjadřují ziskovost, výnosnost vložených prostředků, je žádoucí, aby hodnoty jednotlivých ukazatelů byly co největší, to znamená, aby byly vložené prostředky co nejlépe zhodnoceny, aby přinášely požadovaný zisk.

3.3.2 Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity vyjadřují hospodaření podniku se svými aktivy, neboli s majetkem. Mohou nastat tři různé situace, přičemž tou nejvhodnější je, že podnik využívá svá aktiva efektivně a má jich dostatečně mnoho a nevznikají mu přespočetné náklady. Druhou možností je, že podnik má aktiv přespříliš, a proto musí hradit i nadbytečné výdaje. Poslední eventualita je, když podnik nemá dostatečně velká aktiva a kvůli tomu přichází o naskytnuté příležitosti a vznikají mu jiné potíže. Zjišťovat aktivitu lze nejen pro konkrétní položky aktiv, ale také pro skupiny položek, popřípadě lze vypočítat i aktivitu celkových aktiv. Aktivita se nejčastěji vyskytuje ve dvou podobách. Lze ji měřit pomocí takzvaného počtu obrátek neboli rychlosti obratu, vyjadřující, kolikrát za určité období (nejčastěji za rok) se přemění konkrétní položka aktiv v položku jinou. Dále ji lze měřit také pomocí doby obratu aktiv - tento ukazatel vystihuje čas, který je nezbytný pro vykonání jednoho obratu. Je udáván v časových jednotkách, většinou ve dnech., *Doba obratu též udává tzv. relativní vázanost kapitálu ve formě určitého aktiva.*“²

---

² GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2004. 182 s. ISBN 80-245-0684-X.

Obrat celkových aktiv (total assets turnover ratio)

Ukazatel celkových aktiv vyjadřuje, kolikrát za rok se obrátí celková aktiva podniku. Podnik jeho hodnotu požaduje co nejvyšší, neboť čím vyšší je, tím lépe je podnikový majetek využíván.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{celkové roční tržby} / \text{celková aktiva} \quad (3.3.2.1)$$

Obrat stálých aktiv (fixed assets turnover)

Obrat stálých aktiv napomáhá podniku při rozhodování, zda je potřeba pořídit další dlouhodobý majetek, popř. zda je nutné lépe využít výrobní kapacity. Nedokonalostí tohoto ukazatele ovšem je na něj působící vliv odpisové a oceňovací metody.

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \text{celkové roční tržby} / \text{stálá aktiva} \quad (3.3.2.2)$$

Obrat zásob (inventory turnover ratio)

„Někdy je nazýván jako ukazatel intenzity využití zásob a udává, kolikrát je v průběhu roku každá položka zásob podniku prodána a znovu uskladněna.“³ Nevýhodou však je, že tento ukazatel mnohdy nadhodnocuje reálný obrat zásob, jelikož zásoby jsou na rozdíl od tržeb uvedeny v pořizovacích cenách.

$$\text{Obrat zásob} = \text{celkové roční tržby} / \text{zásoby} \quad (3.3.2.3)$$

Doba obratu zásob (inventory turnover)

Doba obratu zásob vyjadřuje průměrný počet dní, po které jsou zásoby vázány v podniku až do okamžiku jejich prodeje, tzn. až do doby, kdy se zásoby přemění v peníze nebo pohledávku. Určuje časový interval zásoby v podniku až do okamžiku jeho spotřeby.

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} \times 360 / \text{tržby} \quad (3.3.2.4)$$

Obrat pohledávek (account receivable turnover)

Ukazatel obratu pohledávek vyjadřuje rychlost pohledávek v jejich přeměně na hotovost.

$$\text{Obrat pohledávek} = \text{celkové roční tržby} / \text{pohledávky} \quad (3.3.2.5)$$

---

³ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Dotisk 1.vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

Doba obratu pohledávek (average collection period)

Je nazýván také jako inkasní období a udává počet dní, po které je majetek v podniku vázán ve formě pohledávek, neboli za jakou dobu budou v průměru pohledávky splaceny.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{pohledávky} \times 360 / \text{tržby} \quad (3.3.2.6)$$

Doba obratu závazků (payables turnover ratio)

Ukazatel obratu závazků bývá nazýván také jako doba splatnosti závazků a udává počet dní, po které se v podniku vyskytuje majetek ve formě závazku, od okamžiku jejich vzniku.

$$\text{Doba obratu závazků} = \text{závazky} \times 360 / \text{tržby} \quad (3.3.2.7)$$

3.3.3 Ukazatele likvidity

Další velice důležitou skupinou ukazatelů pro finanční analýzu jsou ukazatele likvidity, které podávají informaci o likviditě a solventnosti podniku. Solventnost udává připravenost podniku splácet své závazky a likviditu lze definovat jako souhrn všech potenciálně likvidních prostředků, jež má firma k dispozici pro zaplacení svých splatných závazků. Tyto ukazatele tedy vyjadřují schopnost podniku splatit své dluhy.⁴ Aby byl podnik schopen a připraven své dluhy splácet, musí mít určitou část podnikového majetku vázaného ve formě dostatečně likvidních prostředků, jako je krátkodobý finanční majetek, krátkodobé pohledávky, popřípadě zásoby. Dle těchto tří skupin existují i tři základní typy likvidit (běžná, pohotová, okamžitá), jež budou níže vysvětleny.

Běžná likvidita (current ratio)

Tento ukazatel běžné neboli také často nazývané celkové likvidity, poměruje oběžná aktiva s krátkodobými závazky a vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen pokrýt svými oběžnými aktivy krátkodobé závazky. Požadovaná hodnota tohoto ukazatele je v rozmezí 1,5 – 2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \text{celková oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (3.3.3.1)$$

---

⁴ GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2004. 182 s. ISBN 80-245-0684-X.

Nedokonalostí tohoto ukazatele ovšem je, že pro všechna oběžná aktiva není vždy možná jejich rychlá přeměna na peníze, jde totiž o nejméně likvidní oběžná aktiva. Důvodem mohou být zásoby neprodejných. Proto lze počítat i tzv. pohotovou likviditu, která již takto velký problém nezahrnuje.

Pohotová likvidita (quick ratio)

Pohotová likvidita se počítá na stejném principu jako likvidita běžná, avšak bere v úvahu pouze část oběžných aktiv, které se říká pohotové prostředky, jako jsou hotovost, peníze na účtech, pohledávky upravené o opravné položky nebo obchodovatelné cenné papíry. Optimální hodnota pohotové likvidity je ve výši 1,0 – 1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{celková oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (3.3.3.2)$$

Okamžitá likvidita (cash ratio)

Tento ukazatel likvidity je zaměřen na krátkodobé hledisko. Pomáhá totiž zájemcům o finanční analýzu podniku zjistit schopnost podniku splácet právě splatné závazky. Poměruje nejlikvidnější část prostředků podniku (pohotové platební prostředky), do nichž patří peníze (na účtech i v hotovosti) a peněžní ekvivalenty (volně obchodovatelné cenné papíry, šeky atd.), s okamžitě splatnými závazky.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{pohotové platební prostředky} / \text{okamžitě splatné závazky} \quad (3.3.3.3)$$

3.3.4 Ukazatele zadluženosti a finanční stability

Ukazatele zadluženosti a finanční stability jsou další velice důležitou skupinou ukazatelů při hodnocení finanční situace podniku. Soustředí se zejména na poměrování vlastního a cizího kapitálu firmy, zjišťují, jak podnik využívá tyto dva druhy kapitálu ke krytí svého majetku. Obecně platí, že vlastní kapitál je mnohem nákladnější, nežli kapitál cizí, proto, především větší firmy, používají pro své financování i cizí kapitál. Tomuto jevu se říká zadlužování, které ovšem nemusí způsobovat negativní dopad na podnikové finance, mohou dokonce zlepšovat celkovou rentabilitu a zvyšovat tržní hodnotu podniku. Samozřejmě tímto stoupá rizikovost stability financí a navíc jsou se zadlužováním spojeny náklady cizího kapitálu (úroky) a nutnost dluh splácet. Ukazatele zadluženosti a finanční stability tedy napomáhají analyzovat způsoby podnikového financování tak, aby konečný příjemce analýzy viděl, zda není podnik příliš zadlužený, zda náklady cizího kapitálu nepřevyšují zisk apod.

Celková zadluženost (debt ratio)

Tento ukazatel poměruje cizí kapitál a celková aktiva. Nabývá hodnot od 0 do 1, přičemž pokud vyjde nulový, pak podnik nevyužívá žádný cizí kapitál, naopak pokud vyjde roven jedné, podnik financuje veškerý majetek pouze z cizích zdrojů. Praktický význam má zejména pro banky jako dlouhodobé věřitele, požadující, aby byla celková zadluženost podniků co nejnižší. Doporučená výsledná hodnota ukazatele by neměla v procentním vyjádření překročit 50 %.

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí kapitál} / \text{celková aktiva} \quad (3.3.4.1)$$

Dlouhodobá zadluženost

Spolu s níže zmíněnou běžnou zadlužeností je tzv. analytickým ukazatelem celkové zadluženosti. Vyjadřuje velikost majetku podniku, který je kryt z dlouhodobých cizích zdrojů.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \text{dlouhodobý cizí kapitál} / \text{celková aktiva} \quad (3.3.4.2)$$

Běžná zadluženost

Běžná zadluženost udává, jak velká část aktiv podniku je financována z krátkodobého cizího kapitálu, a je vyjádřena jako poměr krátkodobého cizího kapitálu s celkovými aktivy.

$$\text{Běžná zadluženost} = \text{krátkodobý cizí kapitál} / \text{celková aktiva} \quad (3.3.4.3)$$

Finanční nezávislost (equity ratio)

Ukazatel finanční nezávislosti vyjadřuje podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech. Udává, v jaké míře je podnik schopen financovat svůj majetek z vlastních zdrojů, tzn. jak je finančně nezávislý na kapitálu cizím. Podnik preferuje co nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele. Výsledek je možné vynásobit stem pro procentní vyjádření.

$$\text{Finanční nezávislost} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva} \quad (3.3.4.4)$$

Koeficient zadluženosti (debt to equity ratio)

Koeficient zadluženosti dává do poměru cizí kapitál s kapitálem vlastním a má podobný charakter jako ukazatel celkové zadluženosti. Čím více podnik cizího kapitálu využívá k financování majetku, tím je hodnota tohoto ukazatele větší, naopak čím více kryje majetek vlastními zdroji, tím je hodnota koeficientu zadluženosti nižší.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \text{cizí kapitál} / \text{vlastní kapitál} \quad (3.3.4.5)$$

Výsledek se udává v procentech a požadovaná hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 80 % – 120 %.

Finanční páka (financial leverage)

Finanční páka je velice důležitým ukazatelem při zjišťování a hodnocení finanční stability a zadluženosti podniku. Bývá nazýván také jako majetkový koeficient a je převrácenou hodnotou ukazatele finanční nezávislosti.

$$\text{Finanční páka} = \text{celková aktiva} / \text{vlastní kapitál} \quad (3.3.4.6)$$

Stupeň krytí stálých aktiv

Tento ukazatel poměřuje dlouhodobý kapitál (vlastní kapitál + dlouhodobé cizí zdroje) se stálými aktivy (dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek podniku) a vyjadřuje, jak je tento dlouhodobý majetek kryt dlouhodobým kapitálem. Bývá uváděn v procentním vyjádření a jeho hodnota by měla dosahovat přinejmenším 100 %, jelikož je z hlediska finanční stability požadováno, aby stálá aktiva majetku byla kryta vlastními, či cizími dlouhodobými zdroji.

$$\text{Stupeň krytí stálých aktiv} = \text{dlouhodobý kapitál} / \text{stálá aktiva} \quad (3.3.4.7)$$

Úrokové krytí (interest coverage)

Ukazatel úrokového krytí dává do poměru zisk před úroky a daněmi (EBIT) s nákladovými úroky a podává důležité informace o hospodaření podniku pro akcionáře a vlastníky. Vyjadřuje, kolikrát vyprodukovaný zisk převyšuje celkové nákladové úroky, to znamená, že jeho požadovaná hodnota je co nejvyšší. Pokud by jeho procentní vyjádření mělo hodnotu rovnou 100 %, podnik vyprodukuje pouze tolik zisku, kolik je nutné k zaplacení úroků, tudíž nezbyvá nic pro akcionáře. Jestliže by jeho hodnota byla dokonce menší než 100 %, zisk podniku nestačí ani na zaplacení těchto úroků.

$$\text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{úroky} \quad (3.3.4.8)$$

Úrokové zatížení (interest burden)

Ukazatel úrokového zatížení naopak vyjadřuje, jakou část zisku před úroky a zdaněním podniku odčerpávají úroky (jak je zisk zatížen úroky). Stejně jako to bylo u úrokového krytí, i zde platí, že pokud hodnota vyjde rovna 1 (popř. 100 %), veškerý zisk, který podnik vyprodukoval, musí odevzdat věřitelům na úrocích. Zde je ovšem požadovaná hodnota ukazatele co nejnižší.

$$\text{Úrokové zatížení} = \text{úroky} / \text{EBIT}$$

(3.3.4.9)

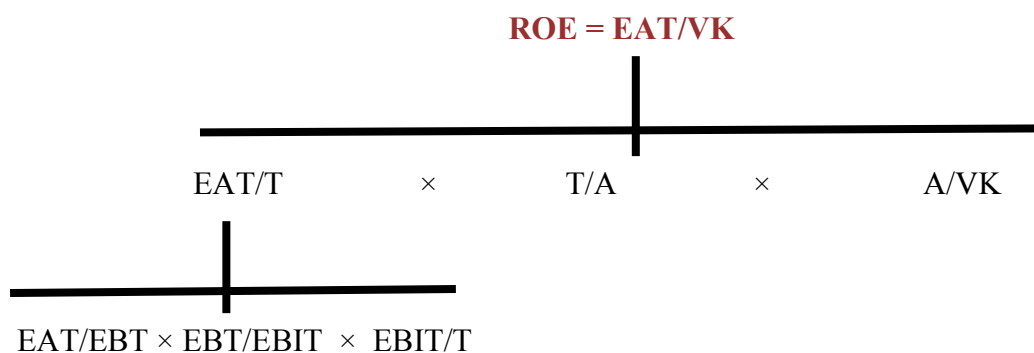
3.4 Analýza soustav ukazatelů

V předchozích kapitolách byla uvedena velká spousta ukazatelů, pomocí nichž lze analyzovat finanční situaci podniku. Byly to ukazatele absolutní, rozdílové, poměrové nebo ukazatel cash flow. Nevýhodou těchto nástrojů finanční analýzy je ovšem jejich neschopnost zahrnout do výpočtu větší množství podnikových dat a charakterizovat tak celkovou podnikovou situaci. Proto se začaly vytvářet tzv. soustavy ukazatelů, které se snaží o posouzení celkové finanční situace podniku. Do této skupiny ukazatelů řadíme Pyramidové rozklady a Analýzu odchylek.

3.4.1 Pyramidové rozklady

Finanční analýza podniku prostřednictvím pyramidových rozkladů spočívá v rozsáhlém zkoumání vzájemných vztahů a vlivů jednotlivých poměrových ukazatelů na celkovou výkonnost podniku. Nejčastěji jde o rozklady, kde se analytik soustředí na určitý vrcholový ukazatel jako vrchol pyramidy a zjišťuje, které jednotlivé dílčí (vysvětlující) ukazatele s ním mají vazby a ovlivňují jej. Tyto vazby mohou být buď multiplikativní, kde mezi jednotlivými dílčími ukazateli je znaménko krát nebo děleno, popř. vazby aditivní, se znaménkem plus nebo mínus (viz graf níže). Nejznámějším pyramidovým rozkladem, je tzv. Du Pontův rozklad vrcholového ukazatele ROE (rentability vlastního kapitálu), který je znázorněn na obr. 3.4.1.1.

Obr. 3.4.1.1 Du Pontův rozklad ukazatele ROE

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného obrázku lze vyčíst vliv jednotlivých dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel ROE. Na druhém řádku pyramidy je možné zaznamenat působení daňové (EAT/EBT) a úrokové (EBT/EBIT) redukce, takže je jisté, že na vývoj rentability vlastního kapitálu má značný vliv velikost zaplacené daně vzhledem k zisku, a také zaplacené úroky. Dále vývoj ukazatele ROE ovlivňuje také zadluženost podniku (viz finanční páka A/VK), ziskovost tržeb a hospodaření podniku s jeho aktivy (viz obrat aktiv T/A).

Zde lze vidět pouze zjednodušený pyramidový rozklad ukazatele ROE ve dvou úrovních. Dále by bylo samozřejmě možné ve stejném duchu rozkládat poměrové ukazatele na další úrovně, kde by bylo odhaleno množství jiných vysvětlujících ukazatelů, které mají vliv na vrcholový ukazatel ROE.

3.4.2 Analýza odchylek

Díky analýze odchylek je možné zjišťovat, jaký vliv mají jednotlivé vysvětlující ukazatele na změnu ukazatele vrcholového. Jsou různé metody analýzy odchylek, které je ovšem možné použít pouze v případech, kdy mezi dílčími vysvětlujícími ukazateli existuje multiplikativní vazba.

- logaritmická metoda
- funkcionální metoda
- metoda rozkladu se zbytkem
- metoda postupných změn

Jelikož je téma metod analýzy odchylek velice rozsáhlé a jejich charakteristika a popis by mohly být samy předmětem bakalářské práce, bude níže nastíněna pouze jedna z metod.

Metoda postupných změn: je založena na vytvoření tolika rovnic, kolik je dílčích ukazatelů v dané úrovni rozkladu ($X = a \times b \times c$). Rovnice mají podobu:

$$\Delta X_a = \Delta a \times b_0 \times c_0$$

$$\Delta X_b = a_1 \times \Delta b \times c_0$$

$$\Delta X_c = a_1 \times b_1 \times \Delta c \tag{3.4.2.1}$$

1...rok běžný

0...rok předchozí

Po dosazení vypočtených hodnot do jednotlivých rovnic získáme ke každému dílčímu ukazateli procento, v jakém má vliv na ukazatel vrcholový.

3.5 Analýza souhrnných ukazatelů

Šestou a poslední skupinou ukazatelů, které slouží k finanční analýze, je analýza souhrnných ukazatelů. Tyto ukazatele bývají často nazývány také jako tzv. predikční modely, jelikož pomáhají předvídat budoucí vývoj a situaci podniku, a to pomocí jednoho jediného čísla. Patří zde dva druhy modelů: modely bankrotní, jež pomocí výpočtů složených z různých poměrových ukazatelů predikují, zda je podnik ohrožen bankrotem nebo není, a modely bonitní (ratingové), které analyzují finanční i celkovou situaci podniku, často přiřazují podnik do různých skupin, podle jejich výkonnosti a lze pomocí nich zjistit možnost zhoršení podnikové finanční situace. V níže uvedených podkapitolách bude vyložen vždy jeden zástupce zmíněných modelů.

3.5.1 Bankrotní modely

Altmanův model (Z-score): Jde o bankrotní model, tedy takový, který lze využít pro zjištění, zda je společnost ohrožena bankrotem nebo není. Altmanův model byl definován jak pro společnosti s veřejně obchodovatelnými akciemi, tak i pro společnosti ostatní. Výpočet spočívá v rovnici, která sestává z pěti poměrových ukazatelů, a k nim přiřazeným váhám. Tyto váhy se liší dle toho, zda akcie podniku jsou veřejně obchodovatelné nebo nejsou. Navíc u podniků, jejichž akcie nejsou obchodovatelné na kapitálovém trhu, se čtvrtý poměrový ukazatel vypočte jako podíl vlastního kapitálu v účetní hodnotě k celkovým dluhům.

$$Z\text{-score} = v_1 \times \text{ČPK}/A + v_2 \times \text{nerozd.zisk}/A + v_3 \times \text{EBIT}/A + v_4 \times \text{TCa}/\text{celkové dluhy} + v_5 \times T/A$$

(3.5.1.1)

v_{1-5} .....váhy poměrových ukazatelů

TCa.....tržní cena akcie

Pokud je výsledná hodnota rovnice $> 2,99$, jde o malou pravděpodobnost bankrotu, pokud je hodnota $< 1,8$, pravděpodobnost bankrotu je velká. V intervalu $1,8-2,99$ je tzv. šedá zóna a pravděpodobnost bankrotu nelze určit.

3.5.2 Bonitní modely

Rychlý test (Quick test): Je jedním z bonitních modelů a spočívá opět ve výpočtu poměrových ukazatelů. Jsou ovšem určeny určité intervaly výsledných hodnot jednotlivých ukazatelů a k nim přiřazeny body pro výpočet váženého aritmetického průměru. Tudíž podle výsledku výpočtu poměrového ukazatele se tento zařadí do určeného intervalu a k ukazateli se přiřadí daný počet bodů (viz příloha č. 7 Pomocné tabulky pro výpočet bonitního modelu Quick-test).

$R_1 = VK/A$	$R_2 = (CZ-PP)/CFpč$	$R_3 = EBIT/A$	$R_4 = CFpč/Tpč$

(3.5.2.1)

CFpč.....cash flow z provozní činnosti

Tpč.....tržby z provozní činnosti

Následuje výpočet finanční, výnosové a celkové situace podniku pomocí aritmetických průměrů.

$$\text{finanční situace} = (\text{body } R_1 + \text{body } R_2) / 2$$

$$\text{výnosová situace} = (\text{body } R_3 + \text{body } R_4) / 2$$

$$\text{celková situace podniku} = (\text{finanční situace} + \text{výnosová situace}) / 2 \quad (3.5.2.2)$$

Pokud je výsledná hodnota celkové situace podniku > 3 body, pak je situace podniku považována za velice dobrou, pokud je ovšem výsledek < 1 bod, podnik je na tom velmi špatně.[5]

SHRNUTÍ

Teoretická metodologická část této bakalářské práce se zabývá jednotlivými metodami finanční analýzy, jejichž vysvětlení je potřebné a nezbytné pro aplikační část, tedy pro samotné provedení finanční analýzy na vybraném podniku. Metody jsou rozděleny do šesti hlavních skupin, jak lze vidět na obr. 3.1, analýza absolutních ukazatelů, analýza rozdílových ukazatelů, analýza cash flow, analýza poměrových ukazatelů, analýza soustav ukazatelů a analýza souhrnných ukazatelů. U každé metody byly uvedeny způsoby výpočtu, jejich význam, popř. doporučené hodnoty jejich výsledků. Hlavní význam třetí kapitoly je právě jejich použití jako teoretický základ pro konkrétní výpočty finanční analýzy v následující kapitole s názvem Aplikace vybraných metod finanční analýzy v konkrétním podniku a zhodnocení výsledků.

4 Aplikace vybraných metod finanční analýzy v konkrétním podniku a zhodnocení výsledků

V předchozích kapitolách byla nastíněna charakteristika finanční analýzy a popis jejích základních metod, včetně vzorců. V této kapitole, jak již z jejího názvu vyplývá, budou některé z vysvětlených metod finanční analýzy aplikovány na konkrétním vybraném slovenském podniku PARAPETROL a.s. V první řadě budou stručně uvedeny základní údaje o tomto podniku, jeho charakteristika a podnikatelská činnost. V další části již dojde na samotnou aplikaci vybraných metod finanční analýzy v podniku PARAPETROL a.s., přičemž se bude vycházet z účetních výkazů společnosti z let 2006-2010, které jsou uvedeny v příloze. Položky výkazů jsou uvedeny v eurech, za léta 2006 až 2008 byly položky původně uvedené v tisících slovenských korun převedeny na eura dle konverzního kurzu 30,126 Sk/ 1 Eur. Dále budou vyhodnoceny výsledky finanční analýzy spolu s návrhem jejího možného využití při zlepšení finanční situace podniku PARAPETROL a.s. a nakonec budou některé výsledné hodnoty analýzy srovnány s podobným vybraným slovenským podnikem MOGUL SLOVAKIA, s.r.o.

4.1 Základní údaje o podniku PARAPETROL a.s.

Podnik, ve kterém bude finanční analýza prováděna, byl založen v roce 1994 pod názvem PARAMO SLOVAKIA, s.r.o., jako dceřiná společnost české rafinérské společnosti PARAMO a.s. Pardubice. V roce 1998 proběhla transformace právní formy této společnosti ze společnosti s ručením omezeným na společnost akciovou. V roce 2001 v souvislosti s privatizací holdingu UNIPETROL (do kterého společnost PARAMO SLOVAKIA, a.s. patřila) přišlo ke změně akcionářů a společnost se od mateřské společnosti osamostatnila a následně změnila název na PARAPETROL a.s. [6]

Podnikatelská činnost podniku PARAPETROL a.s. spočívá v dovozu a distribuci vybraných českých produktů na slovenském trhu, zejména minerálních, syntetických a průmyslových olejů a také asfaltových výrobků (PARAMO), asfaltových pásů (PARABIT) a suchých omítkových směsí (KVK). Již od svého vzniku společnost zastupuje na Slovensku českou rafinerii PARAMO a.s. Pardubice a PARABIT TECHNOLOGIES a.s. Rychnov nad Kněžnou (výrobce asfaltových pásů) a od roku 2006 i český podnik KVK a.s. Kunčice nad Labem, výrobce a prodejce stavebních hmot.

Podnik je zapsán v obchodním rejstříku pod firmou PARAPETROL a.s., se sídlem na adrese Štefánikova 15, Nitra, Slovenská republika. Datum vzniku podniku je 17.2.1998 (datum transformace ze společnosti s.r.o. na a.s.). V současnosti má společnost PARAPETROL a.s. pět provozoven a další tři nákladová střediska, zaměstnává 62 zaměstnanců.[7] PARAPETROL a.s. je slovenský podnik, sestavuje tudíž účetní závěrku dle slovenských předpisů. V přílohách jsou tyto výkazy v jazyce českém dle českých předpisů, jelikož se struktura a názvy položek pouze mírně liší a tento fakt nemá zásadní vliv na výpočet ukazatelů finanční analýzy.

4.2 Analýza absolutních ukazatelů podniku

Analýza absolutních ukazatelů je prvním velice důležitým celkem aplikační části této bakalářské práce. Rozbor absolutních ukazatelů je rozdělen do dvou hlavních podkapitol, což jsou horizontální a vertikální analýza. Horizontální analýza, která umožňuje nahlížet na relativní a absolutní změny jednotlivých položek výkazů za vybraná léta, bude aplikována nejprve na rozvahu, dále také na výkaz zisku a ztráty. Stejně tak bude rozčleněna i část vertikální analýza absolutních ukazatelů, jež udává podíl dílčích položek na určitém stoprocentním celku. Horizontální i vertikální analýzy rozvahy i výkazu zisku a ztráty jsou zde uvedeny pouze ve zkrácené verzi (zobrazují nejdůležitější položky), celkové analýzy absolutních ukazatelů jsou uvedeny v přílohové části.

4.2.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza rozvahy je zpracována v tabulce, kde lze vidět jak relativní změnu jednotlivých položek aktiv a pasiv v procentech, tak i jejich změnu absolutní v celých eurech. Změny jsou uvedeny za posledních 5 let, tedy za roky 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009 a 2009-2010.

Tab. 4.2.1.1 Horizontální analýza rozvahy

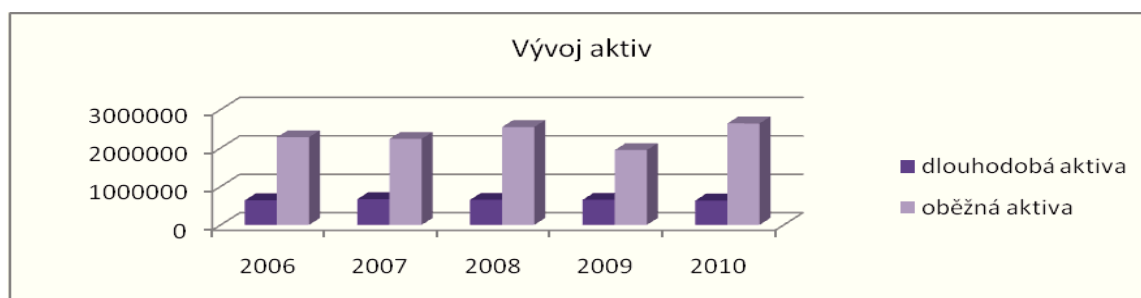
Horizontální analýza rozvahy	Relativní změna v %				Absolutní změna v celých eurech			
	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
AKTIVA celkem	-0,65	10,16	-18,59	26,21	-19 187	295 791	-596 467	684 576
Dlouhodobý majetek	4,89	-2,79	-0,01	-2,84	31 335	-18 788	-97	-18 591
Dlouhodobý hmotný majetek	4,78	-2,81	-0,01	-2,87	30 472	-18 788	-97	-18 591
Oběžná aktiva	-1,90	13,88	-23,54	35,53	-43 284	310 429	-599 800	691 999
Zásoby	15,93	0,09	-23,07	22,07	132 576	830	-222 759	163 918
Krátkodobé pohledávky	-16,78	6,65	-11,16	55,73	-206 898	68 214	-122 096	541 764
Krátkodobý finanční majetek	14,41	97,94	-53,58	-25,40	31 036	241 386	-261 384	-57 524
PASIVA CELKEM	-0,65	10,16	-18,59	26,21	-19 187	295 791	-596 467	684 576
Vlastní kapitál	22,13	26,95	9,81	11,85	223 760	332 835	153 826	203 948
Výsledek hospodaření minulých let	31,43	21,87	27,98	5,37	232 457	212 607	331 510	81 386
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-4,11	53,94	-51,79	74,08	-9 560	120 229	-177 691	122 562
Cizí zdroje	-12,65	-4,96	-44,66	55,48	-242 947	-83 150	-711 980	489 528
Rezervy	-11,25	-47,35	-31,81	-21,24	-12 082	-45 111	-15 956	-7 264
Dlouhodobé závazky	481,06	-92,68	2 485,09	-22,06	72 496	-81 160	159 195	-36 529
Krátkodobé závazky	-9,06	7,99	-55,44	90,17	-132 410	106 187	-795 469	576 473
Bankovní úvěry a výpomoci	-50,74	-38,00	-58,06	-100,00	-170 948	-63 069	-59 749	-43 152

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj aktiv:

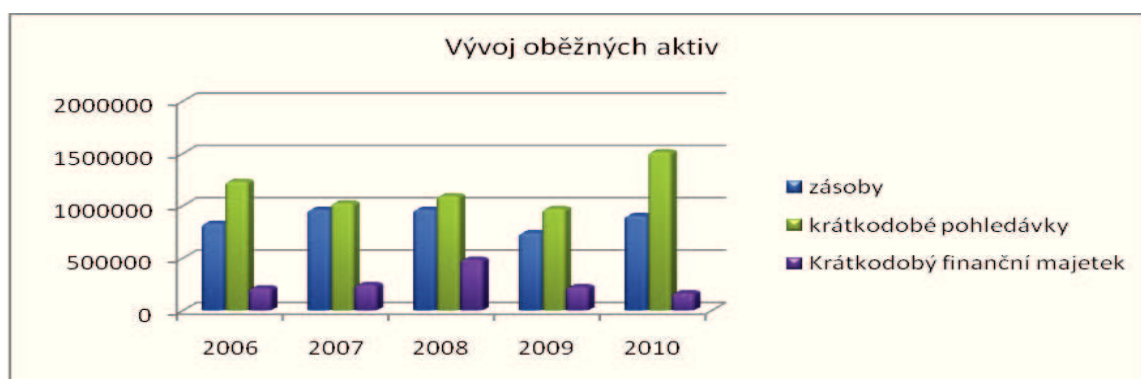
Celková aktiva vzrostla od roku 2006 do roku 2010 o 17 %, což bylo způsobeno nárůstem oběžných aktiv, zejména téměř zdvojnásobením krátkodobého finančního majetku mezi léty 2007 až 2008 a zvýšením krátkodobých pohledávek celkem za léta 2006 až 2010 o necelých 35 %. Největší propad celkových aktiv nastal v roce 2009, kdy nejenže se mírně snížil dlouhodobý majetek, ale především oproti roku 2008 poklesla oběžná aktiva - o 23,54 %. Tento pokles byl zapříčiněn velkým snížením krátkodobého finančního majetku, ale i zásob a krátkodobých pohledávek. V minulém roce 2010 ovšem oběžná aktiva zase vzrostla.

Graf 4.2.1.1 Vývoj aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4.2.1.2 Vývoj oběžných aktiv

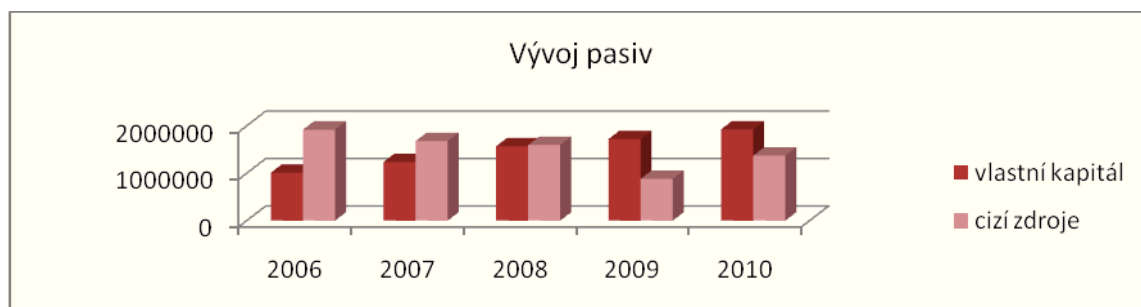

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj pasiv:

Stejně jako aktiva, tak samozřejmě i pasiva vzrostla za sledované období o 17 %. Jak lze vidět v grafu č. 4.2.1.3 Vývoj pasiv, je tento růst způsoben zvláště zvyšováním vlastního kapitálu, který má rostoucí trend hlavně díky výsledku hospodaření z minulých let a výsledku hospodaření za účetní období. Cizí zdroje měly do roku 2009 klesající tendenci, ovšem v roce 2010 opět celkově vzrostly o 55,48 % zejména kvůli gradaci krátkodobých závazků.

Graf 4.2.1.3 Vývoj pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty je opět provedena za léta 2006 až 2010 a je zobrazena opět v poměrném i absolutním vyjádření.

Tab. 4.2.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

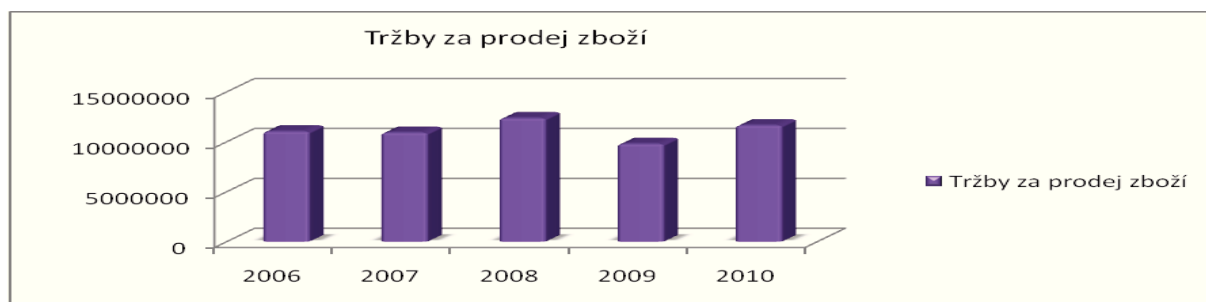
Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	Relativní změna v %				Absolutní změna v celých eurech			
	2006- 2007	2007- 2008	2008- 2009	2009- 2010	2006- 2007	2007- 2008	2008 - 2009	2009- 2010
Tržby za prodej zboží	-1,12	13,28	-20,79	18,93	-123 813	1 450 110	-2 571 861	1855437
Náklady vynaložené na prodané zboží	-4,83	15,54	-23,32	24,50	-458 275	1 402 376	-2 431 513	1 959 163
Výkony	-37,24	78,90	64,03	76,52	-15 501	20 613	29 924	58 662
Výkonová spotřeba	5,23	21,93	-15,64	-8,06	29 409	129 755	-112 834	-49 070
Provozní výsledek hospodaření	28,19	-8,68	-29,48	60,82	87 433	-34 522	-107 047	155 723
Výnosové úroky	40,06	-	0,00	-56,96	133	-465	790	-450
Nákladové úroky	1,11	-15,76	-50,80	140,91	266	-3 818	-10 371	14 152
Finanční výsledek hospodaření	559,56	-	-	-9,98	-82 653	140 510	-95 465	5 225
Daň z příjmů za běžnou činnost	37,64	-26,73	7,25	49,01	20 680	-20 215	4 016	29 120
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-6,61	56,20	-58,88	91,40	-15 900	126 203	-206 528	131 828
Mimořádné výnosy	232,49	177,22	17,32	-55,05	5 710	14 472	3 921	-14 620
Mimořádné náklady	-6,03	208,12	-98,73	100,00	-631	20 448	-29 890	-383
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) EAT	-4,11	53,94	-50,34	69,01	-9 560	120 229	-172 718	117 591
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) EBT	3,87	33,50	-42,33	63,84	11 120	100 013	-168 701	146 711
Výsledek Hospodaření před zdaněním a úroky EBIT	3,66	29,81	-42,74	67,06	11 385	96 196	-179 072	160 863
Výsledek Hospodaření před zdaněním, úroky a odpisy EBITDA	15,09	15,26	-32,14	38,55	60 413	70 304	-170 692	138 920

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj tržeb:

V následujícím grafu je zobrazen vývoj tržeb z prodeje zboží, jenž je hlavní složkou celkových tržeb podniku PARAPETROL a.s. Za období 2006 až 2010 vzrostly o 10 %, ovšem kromě velmi mírného poklesu v roce 2006 zde byl prudký pokles tržeb za prodej zboží v roce 2009 z 12 371 374 Eur na 9 799 513 Eur, což je pokles o necelých 21 %. Vzrůstu za sledované období pomohlo zvýšení těchto tržeb v roce 2010.

Graf 4.2.1.4 Vývoj tržeb za prodej zboží

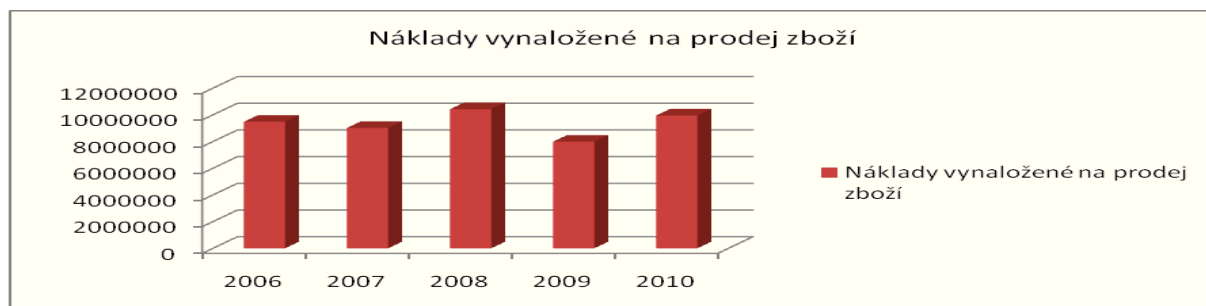

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj nákladů:

Již je znám vývoj tržeb za prodej zboží, nyní bude zobrazen náhled na vývoj nákladů vynaložených na prodej zboží vynaložených. Tento vývoj měl logicky téměř stejný průběh jako výše zmíněné tržby.

Graf 4.2.1.5 Vývoj nákladů vynaložených na prodej zboží

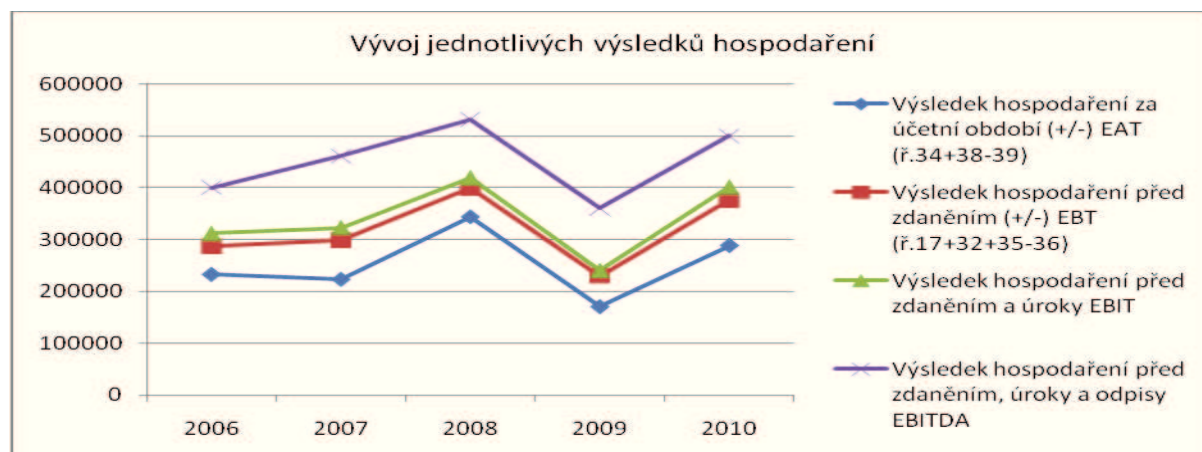

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj jednotlivých výsledků hospodaření:

Do roku 2008 měly jednotlivé hospodářské výsledky (EAT, EBT, EBIT a EBITDA) rostoucí trend. V roce 2009, kdy se ekonomická krize nejvíce projevila v hospodaření podniku PARAPETROL a.s., výsledky hospodaření prudce poklesly v průměru o téměř 42 %. Příznivé je ovšem chování výsledků hospodaření v minulém roce 2010, který přinesl zvýšení v průměru za všechny typy výsledků hospodaření o cca 60 %. Výsledek hospodaření za účetní období EAT se zvýšil z 170 408 Eur na 287 999 Eur.

Graf 4.2.1.6 Vývoj jednotlivých výsledků hospodaření

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza rozvahy

Při vertikální analýze je sledována struktura aktiv, přičemž za stoprocentní základnu jsou zvolena celková aktiva a celková pasiva. V tabulce je vždy uveden podíl dílčích položek aktiv a pasiv v procentech, který zaujímají na celkové základně (aktivech, pasivech).

Tab. 4.2.2.1 Vertikální analýza rozvahy

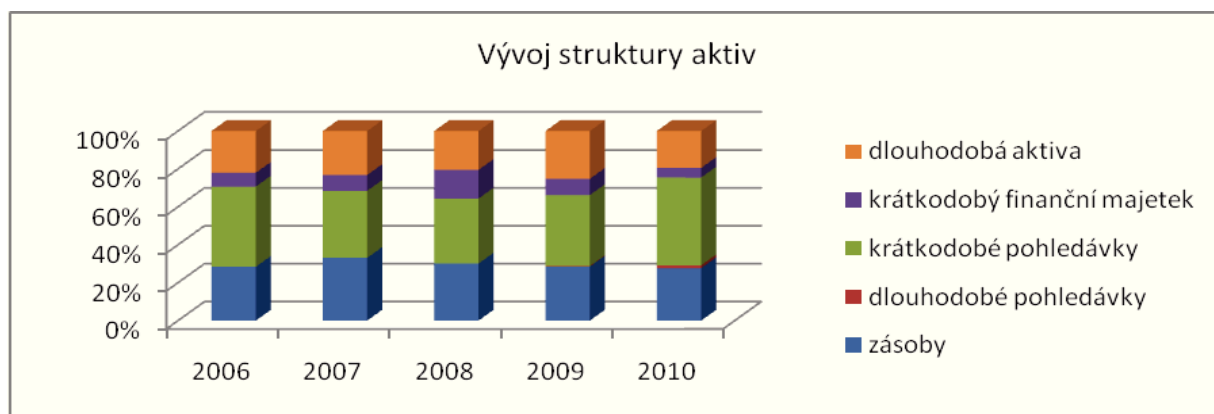
Vertikální analýza rozvahy	Podíl na bilanční sumě v %				
	2006	2007	2008	2009	2010
AKTIVA CELKEM	100	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	21,87	23,09	20,37	25,02	19,26
Zásoby	28,38	33,12	30,09	28,44	27,50
Dlouhodobé pohledávky	0,00	0,00	0,00	0,25	1,53
Krátkodobé pohledávky	42,06	35,23	34,11	37,23	45,93
Krátkodobý finanční majetek	7,35	8,46	15,21	8,67	5,13
PASIVA CELKEM	100	100	100	100	100
Základní kapitál	1,13	1,14	1,03	1,30	1,03
Výsledek hospodaření minulých let	25,23	33,38	36,93	58,05	48,47
Výsledek hospodaření běžného účetního období	7,93	7,65	10,70	6,33	8,74
Dlouhodobé závazky	0,51	3,01	0,20	6,34	3,92
Krátkodobé závazky	49,84	45,62	44,73	24,48	36,89
Bankovní úvěry a výpomoci	11,49	5,70	3,21	1,65	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj struktury aktiv:

Největší podíl na aktivech podniku PARAPETROL a.s. zaujímají krátkodobé pohledávky, které měly do roku 2009 klesající charakter, v roce 2010 ovšem opět jejich podíl na aktivech vzrostl, a to na 45,93 %. Další velice důležitou položkou aktiv jsou zásoby představující podstatnou část majetku podniku zabývajícího se nákupem a prodejem zboží. Proto se také jejich podíl pohybuje mezi 27 % až 33 % na celkových aktivech. Následující položkou dle velikosti podílu na aktivech je dlouhodobý majetek, dále krátkodobý finanční majetek a nejmenší část představují dlouhodobé pohledávky.

Graf 4.2.2.1 Vývoj struktury aktiv

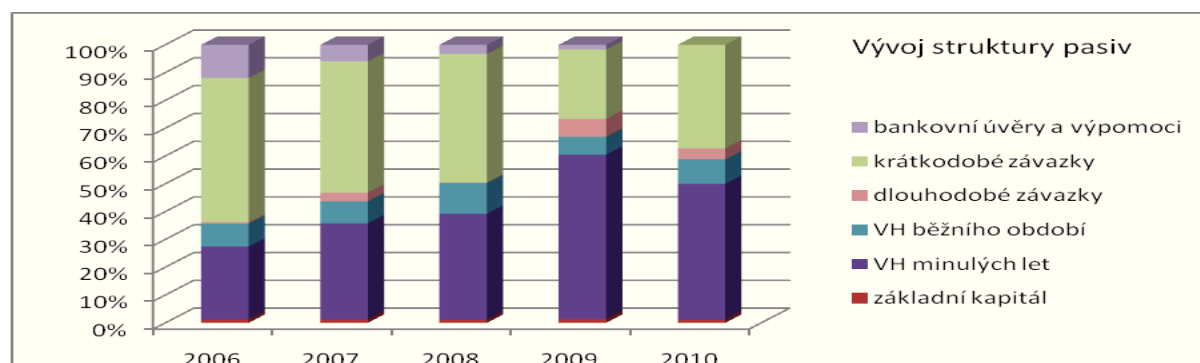

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj struktury pasiv:

Od roku 2006 po rok 2008 byl podíl vlastního kapitálu na pasivech menší, než-li byl podíl cizích zdrojů. Od roku 2009 má podnik více zdrojů vlastních než cizích (v průměru za léta 2009 a 2010 to bylo 62 % k 38 %). Nárůst podílu vlastního kapitálu na celkových pasivech byl zapříčiněn především zvyšováním kumulovaného výsledku hospodaření z minulých let a výsledku hospodaření běžného účetního období. Jediný rok, kdy podíl čistého zisku klesl, byl rok 2009, kdy prudce klesly tržby z prodeje zboží, které již byly analyzovány výše. Největší podíl na cizích zdrojích, který se pohybuje od 24 % po 50 %, mají krátkodobé závazky. Podíl bankovních úvěrů a výpomocí klesl z 11,49 % v roce 2006 na 0 % v roce 2010.

Graf 4.2.2.2 Vývoj struktury pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Stejně jako u vertikální analýzy rozvahy, i zde je určena stoprocentní základna a zjišťuje se podíl dílčích položek výkazu zisku a ztrát na této základně v procentech. Jako základna jsou určeny tržby za prodej zboží.

Tab. 4.2.2.2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

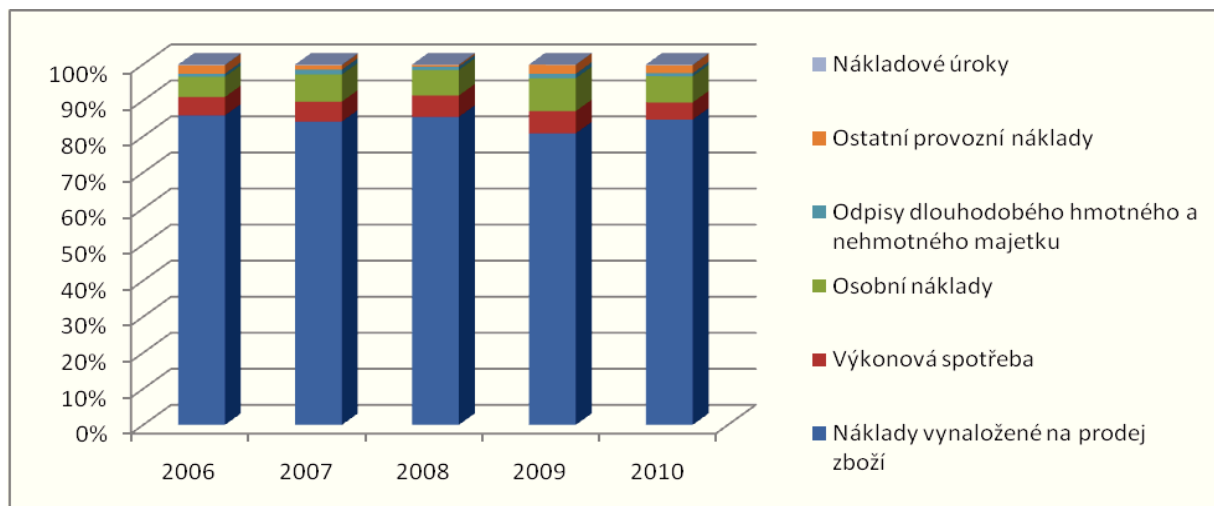
Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	Podíl na bilanční sumě v %				
	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby za prodej zboží	100	100	100	100	100
Náklady vynaložené na prodané zboží	85,87	82,65	84,30	81,61	85,43
Výkony	0,38	0,24	0,38	0,78	1,16
Výkonová spotřeba	5,09	5,42	5,83	6,21	4,80
Osobní náklady	5,66	7,43	7,01	9,23	7,32
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	0,81	1,26	0,91	1,23	0,85
Provozní výsledek hospodaření	2,81	3,64	2,93	2,61	3,53
Výnosové úroky	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Nákladové úroky	0,22	0,22	0,17	0,10	0,21
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	2,18	2,06	2,84	1,47	2,37
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) EAT	2,10	2,04	2,77	1,74	2,47
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) EBT	2,60	2,73	3,22	2,35	3,23
Výsledek Hospodaření před zdaněním a úroky EBIT	2,82	2,96	3,39	2,45	3,44

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj struktury nákladů:

Největší podíl na celkových nákladech společnosti PARAPETROL a.s. zaujímají náklady vynaložené na prodej zboží, velikost podílu se pohybuje kolem 80 % za sledovaná léta. Druhou největší položkou celkových nákladů jsou osobní náklady, kam patří především náklady mzdové. Další část nákladů představuje výkonová spotřeba, která tvoří spotřebované náklady a služby, dále ostatní provozní náklady, odpisy a nákladové úroky.

Graf 4.2.2.3 Vývoj struktury nákladů

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Významným rozdílovým ukazatelem, jehož hodnoty byly pro účely finanční analýzy vyčísleny z účetních dat podniku PARAPETROL a.s., je ukazatel čistého pracovního kapitálu.

Tab. 4.3.1 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele		2006	2007	2008	2009	2010
ČPK	čistý pracovní kapitál	819425	908551	1112793	1308462	1423988

Čistý pracovní kapitál

Ukazatel čistého pracovního kapitálu informuje o tom, zda má podnik dostatek prostředků i po úhradě krátkodobých závazků, jak lze odvodit z rovnice pro jeho výpočet (oběžná aktiva – krátkodobé závazky). V tomto případě ukazatel vychází za analyzovaná léta vždy kladný a má rostoucí trend, je tedy možné konstatovat, že je podnik dostatečně likvidní.

4.4 Analýza poměrových ukazatelů

Podstatnou částí každé finanční analýzy je právě analýza poměrových ukazatelů. Skupinami poměrových ukazatelů, jejichž hodnoty budou níže zachyceny, jsou ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti a finanční stability. Každý poměrový ukazatel je vypočítán opět za léta 2006 až 2010.

4.4.1 Analýza ukazatelů rentability

Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.3.1 Ukazatele rentability, analýza těchto ukazatelů vyjadřuje míru ziskovosti, schopnost podniku vytvářet nové zdroje, zisk a zhodnocovat tak vložený kapitál. Výpočet spočívá v poměru podnikového zisku (ať už čistého, zisku před zdaněním, v některých případech zisku před zdaněním a úroky) a některých položek rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty. V tabulce 4.4.1.1 jsou uvedeny hodnoty vybraných ukazatelů rentability za pozorované období. Veškeré ukazatele rentability jsou vyjádřeny v procentech.

Tab. 4.4.1.1 Analýza ukazatelů rentability

Ukazatele rentability		2006	2007	2008	2009	2010
ROE	rentabilita vlastního kapitálu	22,99	18,05	21,89	9,90	14,96
ROA	rentabilita celkových aktiv	10,62	11,08	13,06	9,18	12,16
ROA _{zdaněný}	čistá rentabilita celkových aktiv	8,59	8,33	11,21	6,84	9,33
ROCE	rentabilita dlouhodobého kapitálu	30,34	24,41	26,61	12,71	19,50
ROS ₁	rentabilita tržeb (zisková marže)	2,10	2,04	2,77	1,74	2,47
ROS ₂	rentabilita tržeb (ziskové rozpětí)	2,60	2,73	3,22	2,35	3,23
ROS ₃	rentabilita tržeb (provozní ziskové rozpětí)	2,82	2,96	3,39	2,45	3,44
R _{nákladů}	rentabilita nákladů	2,08	2,03	2,77	1,70	2,42

Zdroj: Vlastní zpracování

Rentabilita vlastního kapitálu ROE

Ukazatel rentability vlastního kapitálu, který udává, kolik procent zisku je vytvořeno z vlastního kapitálu, se v letech 2006 až 2010 pohybuje mezi desíti a dvaatřiceti procenty. Velice prudký pokles tohoto ukazatele nastal v roce 2009, kdy se jeho hodnota snížila z necelých 22 % na 9,90 %. Zapříčiněn byl zejména snížením čistého zisku, jenž oproti roku 2010 klesl o 177 691 eur. V roce 2010 ovšem hodnota ukazatele vzrostla o 5,06 procentních bodů.

Rentabilita celkových aktiv ROA, Čistá rentabilita celkových aktiv ROA_{zdaněný}

Oba ukazatelé poměřují zisk (Rentabilita celkových aktiv zahrnuje zisk před zdaněním, Čistá rentabilita aktiv naopak zisk po zdanění) s celkovými aktivy a vyjadřují tak výnosnost majetku podniku. Jejich vývoj je do roku 2006 rostoucí, v roce 2009 opět dochází k poklesu, a to zhruba o 4 procentní body. V roce 2010 se hodnoty ukazatele vyšplhaly na 12,16 % (ROA) a 9,33 % (ROA_{zdaněný}).

Rentabilita dlouhodobého kapitálu ROCE

Rentabilita dlouhodobého kapitálu dosahuje poměrně vysokých hodnot, a to především v letech 2006, 2007 a 2008, kdy jedna koruna dlouhodobého kapitálu přináší podniku PARAPETROL a.s. v průměru 27,12 % zisku. Pokles zisku před úroky a zdaněním v roce 2009 na 165 435 eur způsobilo snížení ukazatele oproti roku 2008 o téměř dvě třetiny. Loňský rok 2010 byl příznivější, díky gradaci zisku a poklesu dlouhodobých závazků vyskočila jeho hodnota z 12,71 % na 19,50 %.

Rentabilita tržeb ROS₁, ROS₂, ROS₃

Tato kategorie rentability podniku vykazuje relativně slabé výsledky. Hodnoty jednotlivých ukazatelů rentability tržeb se pohybují kolem 3 %, což znamená, že jedna koruna tržeb vynáší podniku pouze cca 3 % zisku. Tyto nízké hodnoty jsou vyvolány nežádoucím poměrem zisku a tržeb, jejichž vzájemný rozdíl není dostatečně velký.

Rentabilita nákladů

Rentabilita nákladů má za sledovaná období relativně podobný průběh jako výše zmíněná rentabilita tržeb s hodnotami mezi 1,70 až 2,44 %. Nejvyššího výsledku dosahoval tento ukazatel v posledním roce 2010, kdy jedna koruna vynaložených nákladů přinesla podniku 2,44 % zisku.

4.4.2 Analýza ukazatelů aktivity

Skupina poměrových ukazatelů s názvem ukazatele aktivity vyjadřuje efektivnost hospodaření podniku se svým majetkem a rychlost jeho využívání. V tabulce č. 4.4.2.1 jsou uvedeny hodnoty ukazatelů vypočítaných dle účetních dat analyzovaného podniku za účetní období 2006-2010, a to jak v podobě obratu některých položek aktiv, popř. pasiv, tak i jako doba obratu těchto údajů.

Tab. 4.4.2.1 Analýza ukazatelů aktivity

Ukazatelé aktivity	2006	2007	2008	2009	2010
obrat celkových aktiv	3,90	3,82	3,97	3,90	3,68
obrat stálých aktiv	17,83	16,65	19,49	15,60	19,13
obrat zásob	13,73	11,61	13,19	13,73	13,39
doba obratu zásob	26,21	31,01	27,29	26,23	26,88
obrat pohledávek	9,27	10,91	11,64	10,49	8,02
doba obratu pohledávek	38,84	32,99	30,93	34,33	44,88
doba obratu závazků	46,03	42,72	37,55	22,58	36,04

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrat celkových aktiv

Hodnoty ukazatele se pohybují kolem 3,90 a v průběhu sledovaných období se příliš neměnily, průběh byl rovnoměrný. Nejvyššího výsledku bylo dosaženo v roce 2008, kdy se obrat celkových aktiv rovnal 3,97, což značí, že se celková aktiva otočila za tento rok celkem 3,97 krát. Doporučená výše tohoto ukazatele je ovšem větší než 1,6, ve všech letech hodnoty ukazatele kritérium splňují.

Obrat stálých aktiv

Největší hodnota ukazatele (19,49) byla zjištěna opět v roce 2008. Pokles byl zaznamenán v roce 2009 na 15,60 a to zejména kvůli dvacetiprocentnímu poklesu celkových ročních tržeb podniku.

Obrat zásob

Ukazatel vyjadřuje, kolikrát za rok se otočí celkové zásoby. Jelikož poměruje celkové roční tržby k zásobám a v letech 2006 a 2009 měly zásoby za sledovaná období nejnižší hodnotu, je tento ukazatel v daných letech nejvyšší a podnik zde tedy nejlépe využívá své zásoby.

Doba obratu zásob

V tabulce lze nahlédnout na hodnoty ukazatele, vyjádřené ve dnech, pohybující se v rozmezí od 26,21 po 31,01 dní. Dle doporučení by měla být doba obratu zásob co nejnižší a hodnota ukazatele pohybující se kolem 30 dnů je ještě považována za dobrou, tudíž lze říci, že v zásobách podniku za analyzované roky nejsou zbytečně zadržovány peněžní prostředky.

Obrat pohledávek

Obrat pohledávek, neboli rychlost jejich obratu, měl do roku 2008 žádoucí rostoucí tendenci. V letech 2009 a 2010 dochází ovšem ke snížení zapříčiněnému v roce 2009 především snížením celkových tržeb a v roce 2010 prudkým zvýšením krátkodobých pohledávek o 541 764 eur.

Doba obratu pohledávek, Doba obratu závazků

Ruku v ruce s výše zmíněnou rostoucí tendencí obratu pohledávek do roku 2008 jde klesající tendence doby obratu pohledávek do téhož roku. Od roku 2009 ale ukazatel začíná růst, což znamená, že podnik musí déle čekat, než své pohledávky zinkasuje. Za optimální dobu obratu pohledávek je považována doba asi 30 dní, maximálně však do 90 dní. Tuto hranici podnik splňuje, opravdu optimální byly ovšem hodnoty tohoto ukazatele pouze v letech 2007 až 2009. Doba obratu závazků naopak posuzuje, po kolik dní podnik odkládá platby přijatých faktur. Do roku 2009 má ukazatel pozitivní, tedy klesající trend. Bohužel v posledním analyzovaném roce došlo k nepříznivému výkyvu v hodnotě ukazatele z 22,58 na 36,04.

4.4.3 Analýza ukazatelů likvidity

Ukazatele likvidity jsou další neméně důležitou skupinou ukazatelů významných při hodnocení podnikové solventnosti a likvidity. Aplikace třech základních druhů likvidity v podniku PARAPETROL a.s. je zobrazena v níže uvedené tabulce.

Tab. 4.4.3.1 Analýza ukazatelů likvidity

Ukazatele likvidity	2006	2007	2008	2009	2010
běžná likvidita	1,56	1,68	1,78	3,05	2,17
pohotová likvidita	0,99	0,96	1,10	1,88	1,43
okamžitá likvidita	0,15	0,19	0,34	0,35	0,14

Zdroj: Vlastní zpracování

Běžná likvidita

Jelikož jsou doporučené hodnoty ukazatele v rozmezí 1,5 až 2,5, lze tvrdit, že vybraný podnik byl schopen pokrýt své závazky oběžnými aktivy ve všech sledovaných letech, až na problémový rok 2009, kdy hodnota převýšila doporučenou horní hranici o 0,55. Podnik ale i přesto byl schopen dále fungovat, v následujícím roce se postavit na nohy a dostat svou běžnou likviditu do normálu

Pohotová likvidita

Je znovu možné říci, že pohotová likvidita vyjadřující schopnost podniku uhradit své závazky z pohotových prostředků, splňuje téměř ve všech letech (kromě roku 2009, kdy byla pohotová likvidita 1,88) doporučené hodnoty 1,0 až 1,5.

Okamžitá likvidita

Poměřuje pohotové platební prostředky s krátkodobými závazky a měla by dle doporučení dosahovat hodnoty 0,2. Tomuto bodu se pohotová likvidita podniku přibližuje pouze v roce 2007. V letech 2008 a 2009 dokonce čísla přesáhla hodnotu 0,3, což bylo v roce 2008 způsobeno nárůstem krátkodobého finančního majetku, v roce 2009 zejména poklesem krátkodobých závazků. V roce 2010 se ale situace zlepšila, ukazatel měl hodnotu 0,14.

4.4.4 Analýza ukazatelů zadluženosti a finanční stability

Uživatelé finanční analýzy mohou díky těmto ukazatelům rozpoznat míru zadluženosti podniku, poměr jeho finančních zdrojů a také jeho finanční stabilitu. V tabulce č. 4.4.4.1 jsou vypočítány jednotlivé ukazatele zadluženosti a finanční stability za léta 2006 až 2010. Slovně budou poté analyzovány pouze některé vybrané ukazatele.

Tab. 4.4.4.1 Analýza ukazatelů zadluženosti a finanční stability

Ukazatele zadluženosti a finanční stability	2006	2007	2008	2009	2010
celková zadluženost	65,51 %	57,60 %	49,70 %	33,78 %	41,62 %
dlouhodobá zadluženost	15,67 %	11,98 %	4,97 %	9,30 %	4,73 %
běžná zadluženost	49,84 %	45,62 %	44,73 %	24,48 %	36,89 %
finanční nezávislost	34,49 %	42,40 %	48,87 %	65,92 %	58,41 %
koeficient zadluženosti	189,93 %	135,84 %	101,70 %	51,25 %	71,25 %
finanční páka	2,90	2,36	2,05	1,52	1,71
stupeň krytí stálých aktiv	71,65 %	51,87 %	24,40 %	37,18 %	24,57 %
úrokové krytí	12,99	13,32	20,52	23,88	16,56
úrokové zatížení	0,08	0,08	0,05	0,04	0,06

Zdroj: Vlastní zpracování

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti měl od roku 2006 klesající trend díky postupnému snižování celkových cizích zdrojů podniku a dotknul se až 33,78 % v roce 2009. I přesto, že

byl v roce 2010 zaznamenán nárůst celkových aktiv o 684 576 eur, prudký vzrůst cizích zdrojů o necelých 56 % měl negativní vliv a zvýšil celkovou zadluženost na 41,62 %.

Obecně platí, že by se celková zadluženost měla pohybovat do 50 %, maximálně ještě do 70 %, lze tedy říci, že je na tom podnik vcelku dobře a nedochází k nežádoucímu vysokému podílu cizích zdrojů na krytí majetku.

Koeficient zadluženosti

Tento ukazatel se vypočítá jako podíl cizího a vlastního kapitálu a jeho hodnota během analyzovaných let klesala po nemalých intervalech. Klesla ze 189,93 % v roce 2006, kdy majetek podniku byl financován především z cizích zdrojů, až na 51,25 % v roce 2009, v němž podnik kryl svá aktiva zejména ze zdrojů vlastních. Rok 2010, kdy se hodnota cizích zdrojů zvedla na 1 371 819 eur, přinesl opět navýšení tohoto ukazatele 71,25 %. Podle většiny autorů by se měl koeficient zadluženosti rovnat 80 %-120 %, těchto hodnot dosahuje ukazatel pouze v roce 2008, v předchozích letech byl měl podnik více cizích zdrojů, než by bylo optimální, po roce 2008 je naopak podíl vlastních zdrojů na krytí majetku větší, než je dle doporučení (tzv. „zlatého pravidla“) žádoucí.

Úrokové krytí

Je indikátorem, který odhaluje, kolikrát je zisk před úroky a zdaněním větší než nákladové úroky podniku. Dle výsledných hodnot, které se pohybují mezi cca 13 až 24, není podnik příliš úroky zatížen, je schopen je pokrýt ziskem.

4.5 Analýza soustav ukazatelů

Již v teoretické části této bakalářské práce, konkrétně v podkapitole 3.4, je znázorněn Du Pontův rozklad ukazatele ROE (rentabilita vlastního kapitálu). V této aplikační části bude provedena analýza odchylek pomocí metody postupných změn, která zjišťuje vliv jednotlivých dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel ROE (postup i rovnice výpočtu jsou uvedeny v teoretické části). Tato analýza bude zpracována pro 1.stupeň rozkladu rentability vlastního kapitálu a to za léta 2007 až 2010. Poslední sloupec každé tabulky určuje pořadí vlivu dílčích ukazatelů, sloupec s hlavičkou ΔX vyjadřuje míru vlivu v procentech.

Tab. 4.5.1 Metoda postupných změn - 1. stupeň rozkladu ROE

rok 2007	ukazatel	rok ₀ (2006)	rok ₁ (2007)	rok ₁ -rok ₀	ΔX	pořadí vlivu
a	EAT/T	0,0210	0,0204	-0,0006	-0,72 %	2.
b	T/A	3,8975	3,8200	-0,0775	-0,46 %	3.
c	A/VK	2,8993	2,3584	-0,5409	-4,22 %	1.

rok 2008	ukazatel	rok ₀ (2007)	rok ₁ (2008)	rok ₁ -rok ₀	ΔX	pořadí vlivu
a	EAT/T	0,0204	0,0277	0,0073	6,60 %	1.
b	T/A	3,8200	3,9701	0,1500	0,98 %	3.
c	A/VK	2,3584	2,0464	-0,3120	-3,44 %	2.

rok 2009	ukazatel	rok ₀ (2008)	rok ₁ (2009)	rok ₁ -rok ₀	ΔX	pořadí vlivu
a	EAT/T	0,0277	0,0174	-0,0103	-8,41 %	1.
b	T/A	3,9701	3,9033	-0,0668	-0,24 %	3.
c	A/VK	2,0464	1,5170	-0,5293	-3,59 %	2.

rok 2010	ukazatel	rok ₀ (2009)	rok ₁ (2010)	rok ₁ -rok ₀	ΔX	pořadí vlivu
a	EAT/T	0,0174	0,0247	0,0073	4,34 %	1.
b	T/A	3,9033	3,6841	-0,2192	-0,82 %	3.
c	A/VK	1,5170	1,7119	0,1949	1,77 %	2.

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší vliv (ať už negativní nebo pozitivní) na změnu ukazatel ROE měla, (kromě roku 2007, kdy nejvíce ovlivnil změnu ROE ukazatel A/VK), vždy zisková marže EAT/T. Ta zapůsobila na snížení ukazatele ROE na 9,90 % v roce 2009 (viz tabulka 4.4.1.1) nejvíce, sama totiž v daném roce klesla z 2,77 % v roce 2008 na 1,74 %. Zcela nepatrný vliv na vrcholový ukazatel ve všech sledovaných letech měl obrat aktiv T/A.

4.6 Analýza souhrnných ukazatelů

Poslední ze zmíněných metod finanční analýzy je analýza souhrnných ukazatelů, která umožňuje pomocí jednoho čísla odvodit ohrožení podniku bankrotem (u modelů bankrotních) a posoudit finanční situaci podniku (u modelů bonitních).

4.6.1 Bankrotní modely

Vybraným bankrotním modelem pro aplikaci v podniku PARAPETROL a.s. je Altmanův model, tzv. Z-score. Jelikož sledovaná společnost nemá veřejně obchodovatelné akcie, výpočet modelu bude proveden podle rovnice 4.6.1.1, která je sestavena právě pro

podniky s neveřejnou nabídkou akcií. Hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů, potřebných k výpočtu bankrotního, včetně konečného výsledku Z-scóre za léta 2006 až 2010 jsou uvedeny v tabulce č. 4.6.1.1.

$$Z\text{-scóre} = 0,72 \times \text{ČPK}/A + 0,85 \times \text{nerozd.zisk}/A + 3,11 \times \text{EBIT}/A + 0,42 \times \text{VK}/\text{dluhy celkem} + 1,00 \times T/A \quad (4.6.1.1)$$

Tab. 4.6.1.1 Altmanův model (Z-scóre)

ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010	váha ukazatele
ČPK/A	0,280	0,312	0,347	0,501	0,432	0,720
nerozd.zisk/A	0,252	0,334	0,369	0,581	0,485	0,850
EBIT/A	0,106	0,111	0,131	0,092	0,122	3,110
VK/dluhy celkem	0,527	0,736	0,983	1,951	1,404	0,420
T/A	3,898	3,845	3,970	3,903	3,684	1,000
Z-scóre	4,865518822	5,00711	5,35285	5,86261	5,374703	
Pravděpod. bankrotu	Malá	malá	malá	malá	malá	

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnoty Z-scóre ve všech analyzovaných letech přesahují hranici 2,99, což je pro podnik PARAPETROL a.s. velice pozitivní informace, neboť to značí malou pravděpodobnost bankrotu společnosti.

4.6.2 Bonitní modely

Bonitní neboli ratingové modely hodnotí situaci podniku opět pomocí výpočtu některých vybraných vzorců pro výpočet vždy jednoho ze základních skupin poměrových ukazatelů (stabilita, likvidita, rentabilita a výsledek hospodaření). V této aplikační části bude použit bonitní model s názvem Quick test (Rychlý test), jenž prostřednictvím jednoduchých propočetů posuzuje finanční, výnosovou a následně celkovou situaci podniku v letech 2006 až 2010. První tabulka s číslem 4.6.2.1 zaznamenává hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů, tabulka č. 4.6.2.2 přiřazuje daným ukazatelům bodové ohodnocení dle tabulek uvedených v příloze č. 7, a poslední tabulka č. 4.6.2.3 je nejvýznamnější, poněvadž prezentuje konečné hodnocení.

Tab. č. 4.6.2.1 Výpočet ukazatelů

výpočet ukazatelů	ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
R1	VK/A	0,3449	0,4240	0,4887	0,6592	0,5841
R2	(CZ-PP)/CFpč	3,3200	6,2759	2,6308	1,5594	-24,8996
R3	EBIT/A	0,1062	0,1108	0,1306	0,0918	0,1216
R4	CFpč/Tpč	0,0453	0,0205	0,0335	-0,0118	-0,0040

Tab. 4.6.2.2 Bodové hodnocení

bodové hodnocení	ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
R1	VK/A	4	4	4	4	4
R2	(CZ-PP)/CFpč	3	2	4	4	4
R3	EBIT/A	2	2	3	2	3
R4	CFpč/Tpč	1	1	1	0	0

Tab. 4.6.2.3 Konečné hodnocení

konečné hodnocení	2006	2007	2008	2009	2010
finanční situace	3,5	3	4	4	4
výnosová situace	1,5	1,5	2	1	1,5
souhrnné hodnocení	2,5	2,25	3	2,5	2,75

Zdroj: Vlastní zpracování

Základním kritériem pro vyhodnocení výsledků tohoto ratingového modelu je hodnota tzv. souhrnného hodnocení, jež pokud dosahuje alespoň tří, podnik je považován za velmi dobrý. Pokud je ovšem hodnota nižší než jedna, podniková situace je špatná. [5]. Na základě tohoto pravidla a výsledků z tabulky 4.6.2.3 je možné konstatovat, že pouze rok 2008 byl dle Quick testu rokem úspěšným, podniková situace byla velice dobrá. V letech 2006 a 2009 byla hodnota souhrnného hodnocení 2,5 a v roce 2007 pouze 2,25. Situace podniku v roce 2010 se oproti předcházejícímu roku zlepšila a vzrostla na 2,75 bodů. Bohužel již nedosáhla bodu 3, stále se ovšem udržuje nad bodem jedna, nelze tedy říci, že by se podnik nacházel v neřešitelné situaci.

4.7 Porovnání vybraných výsledků finanční analýzy s obdobným podnikem

Některé vybrané výsledky provedené finanční analýzy budou porovnány s výsledky finanční analýzy obdobného slovenského podniku MOGUL SLOVAKIA, s.r.o., který byl založen v roce 1997 a jehož podnikatelskou činností je především dovoz, distribuce a prodej olejů. V roce 2003 se společnost stává dceřinou společností podniku PARAMO, a.s., je tudíž

v majetkovém propojení se stejným podnikem, jehož nezávislým distributorem je společnost PARAPETROL a.s.[8] Nejenže se jedná o obdobný podnik zabývající se prodejem olejů, zajímavé je také porovnání dvou způsobů distribuce olejů společností PARAMO, a.s. na externí slovenský trh. První způsob spočívá v distribuci prostřednictvím společnosti s majetkovým propojením, kterou je právě MOGUL SLOVAKIA, s.r.o., druhým způsobem je distribuce olejů pomocí nezávislého distributora (PARAPETROL a.s.). Výsledné srovnání proto není důležité pouze pro zhodnocení výsledků analýzy sledovaného podniku, ale také pro náhled na to, zda je z ekonomického hlediska výhodnější být nezávislým distributorem, či dceřinou společností.

V této srovnávací části budou uvedeny pouze některé z ukazatelů z let 2007-2010 (viz tabulka č. 4.7.1, 4.7.2), jelikož celková analýza a následné srovnání by bylo velice rozsáhlé a pro takovéto téma zde není dostatečný prostor. Byly vybrány vždy jeden až dva zástupci poměrových ukazatelů, které mají dle mého názoru největší vypovídací schopnost a největší význam v posouzení finanční situace podniku a jejich porovnání. Některá účetní data podniku MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. potřebná pro výpočet poměrových ukazatelů jsou uvedena v tabulce v příloze č. 8.

Tab. 4.7.1 Porovnání vybraných poměrových ukazatelů společností PARAPETROL a.s. a MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. v letech 2007, 2008.

poměrový ukazatel	PARAPETROL a.s.		MOGUL SLOVAKIA, s.r.o.	
	2007	2008	2007	2008
rentabilita aktiv (ROA)	11,08 %	13,06 %	6,02 %	1,46 %
rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	18,05 %	21,89 %	22,41 %	3,99 %
obrat celkových aktiv	3,82	3,97	1,87	1,98
doba obratu zásob	31,01	27,29	41,28	39,48
pohotová likvidita	0,96	1,10	0,67	0,63
celková zadluženost	57,60 %	49,70 %	78,70 %	79,65 %
koeficient zadluženosti	135,84 %	101,70 %	369,44 %	391,29 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.7.2 Porovnání vybraných poměrových ukazatelů společností PARAPETROL a.s. a MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. v letech 2009, 2010.

poměrový ukazatel	PARAPETROL a.s.		MOGUL SLOVAKIA, s.r.o.	
	2009	2010	2009	2010
rentabilita aktiv (ROA)	9,18 %	12,16 %	-6,75 %	-0,88 %
rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	9,90 %	14,96 %	-38,73 %	2,55 %
obrat celkových aktiv	3,90	3,68	1,63	1,92
doba obratu zásob	26,23	26,88	49,55	41,33
pohotová likvidita	1,88	1,43	0,83	0,87
celková zadluženost	33,78 %	41,62 %	81,67 %	84,24 %
koeficient zadluženosti	51,25 %	71,25 %	451,15 %	547,08 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Již na první pohled lze z tabulek vyčíst velké rozdíly u jednotlivých poměrových ukazatelů daných společností. Z hlediska rentability neboli výnosnosti vloženého kapitálu je na tom podnik MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. hůře. I když by hodnoty ROA i ROE podniku PARAPETROL a.s. mohly být ještě vyšší, oproti druhé společnosti má výhodu - míra ziskovosti aktiv i vlastního kapitálu je mnohem větší. Ukazatele aktivity opět vykazují u podniku PARAPETROL a.s. příznivější výsledné hodnoty. Obrat celkových aktiv, který by měl dosahovat co nevyšších čísel, má ve všech letech větší. Zároveň ve dnech vyjádřená doba obratu zásob, jež by obecně měla být co nejnižší, je u podniku PARAPETROL a.s. menší. Pohotová likvidita dokáže odhalit, zda je podnik schopen splácet své dluhy. Jak bylo zjištěno v kapitole 4.4.3, tento ukazatel podniku PARAPETROL a.s. splňuje kritérium optimálnosti a společnost má tudíž dostatek likvidních zdrojů k úhradě svých krátkodobých závazků. Oproti tomu společnost MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. nebyla v letech 2007 až 2010 schopna splatit své dluhy tak, jak by měla, neboť pohotová likvidita v těchto letech nedosahuje ani spodní hranice intervalu optimálních hodnot (1,0 – 1,5). Ve vztahu k ukazatelům zadluženosti, se zde projevil velký podíl cizích zdrojů na krytí majetku podniku MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. Ukazatel celkové zadluženosti zde přesahuje hodnotu 70 %, což je již považováno za nežádoucí, koeficient zadluženosti markantně rostl až na hodnotu 547,08 % a je tedy opravdu daleko za horní hranicí optimálnosti 120 %.

Tyto dva podniky jsou jedinými hlavními distributory olejů PARAMO a.s. na slovenském trhu, přičemž MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. je dceřinou společností a podnik PARAPETROL a.s. je nezávislým odběratelem výrobků PARAMO a.s.. Dle výše uvedeného porovnání je možné konstatovat, že z ekonomického hlediska je výhodnější být nezávislým odběratelem právě jako podnik PARAPETROL a.s., jelikož v analýze poměrových ukazatelů byly zjištěny mnohem příznivější a optimálnější hodnoty, než tomu bylo u dceřiné společnosti podniku PARAMO a.s. – MOGUL SLOVAKIA, s.r.o.

4.8 Zhodnocení výsledků finanční analýzy a návrh jejího využití v podniku

V této 4. kapitole byla provedena finanční analýza pomocí vybraných metod a zároveň bylo zpracováno srovnání sledovaného podniku s obdobným podnikem na slovenském trhu. Na základě výsledků analýzy je nyní možné provést zhodnocení a navrhnout její využití v podniku PARAPETROL a.s.

Analýza absolutních ukazatelů zobrazila pozitivní průběh i poměr jednotlivých položek rozvahy i výkazu zisku a ztráty, kromě roku 2009, kdy se snížily nejen hodnoty celkových tržeb, ale následně i krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. Rozdílový ukazatel Čistého pracovního kapitálu má za celé sledované období rostoucí trend, což vypovídá o dobrém finančním zázemí společnosti.

Analýzou poměrových ukazatelů byl zjištěn negativní vliv ekonomické krize v roce 2009 a to u každé její dílčí části (rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti). Kromě tohoto roku, v němž hodnoty ukazatelů rentability poklesly, jsou tyto na poměrně dobré úrovni, což značí, že podnik je dostatečně rentabilní. Jediný ukazatel rentability, na který by se měl podnik více zaměřit, je rentabilita tržeb, která dosahuje relativně nízkých hodnot. Jejího navýšení by společnost mohla docílit snížením nákladů a zvýšením prodeje. Analýza aktivity také přináší celkem pozitivní zhodnocení, výsledné hodnoty se v letech 2006 až 2010 pohybují v rozmezí optimálních výší, doby obratu pohledávek i závazků (které by měly být obecně co nejnižší) bohužel v posledním roce mírně vzrostly, stále má ale podnik dobrou platební situaci. Jednotlivé ukazatele likvidity vykazují, kromě problémového roku 2009, hodnoty v rámci doporučených mezí. Avšak okamžitá likvidita se doporučeným hodnotám přibližuje pouze v roce 2007 a téměř i v roce 2010, což znamená, že v ostatních letech nebyl podnik schopen pokrýt své okamžitě splatné závazky pohotovými platebními prostředky.

Zadluženost společnosti PARAPETROL a.s. je podle provedené finanční analýzy na dobré úrovni, celková zadluženost je dle doporučení optimální a v čase klesá. V průměru je podíl cizích zdrojů na krytí majetku zhruba ve výši 50 % a podnik není zatížen úroky, je schopen je dostatečně pokrýt ziskem.

Metoda postupných změn vypracovaná v rámci analýzy soustav ukazatelů znázorňuje působení dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel rentability vlastního kapitálu. Největší vliv měl v analyzovaném období ukazatel ziskové marže, minimální vliv měl obrat aktiv.

Poslední metodou zde aplikovanou je analýza souhrnných ukazatelů, kterou tvoří bankrotní a bonitní modely. Dle bankrotního modelu Z-score nebyl podnik v žádném roce z analyzovaného období ohrožen bankrotem. Na základě výsledků bonitního modelu Quick-test je celková situace podniku vyhodnocena jako dobrá, nelze ji sice považovat za vynikající, ale zároveň se podnik nenachází v situaci špatné.

Srovnání podniku PARAPETROL a.s. s obdobným podnikem MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. je možné vyhodnotit velice pozitivně právě pro společnost PARAPETROL a.s., jelikož ve všech bodech poměrové analýzy dosáhl lepších a dle doporučení i optimálních výsledků oproti podniku MOGUL SLOVAKIA s.r.o., který mimo jiné není dostatečně rentabilní a je příliš zadlužený.

Z celkového pohledu na finanční analýzu vyplývají následující návrhy jejího využití společností PARAPETROL a.s. Podnik by se měl zaměřit zejména na zvýšení tržeb tak, že bude lépe motivovat obchodníky k prodeji a bude rozvíjet své obchodní strategie, dále na zrychlení inkasa pohledávek i úhrady závazků. Měl by nadále pokračovat v trendu navyšování vlastního kapitálu kumulací nerozdělených zisků.

5 Závěr

Finanční analýza je nezbytnou součástí podnikového managementu a je užitečným nástrojem využívajícím zejména účetní výkazy pro kvalitní finanční řízení podniku. Analyzuje hodnoty, kterých podnik dosahuje v rámci různých oblastí financí pomocí speciálních metod, sumarizuje je a zhodnocuje výsledky. Díky těmto postupům je finanční analýza v závěru schopna poskytnout souhrnný pohled na finanční situaci podniku zainteresovaným osobám. Vypovídá o složení a změnách položek účetních výkazů za analyzované období v rámci analýzy absolutních ukazatelů, o rentabilitě aktiv, pasiv, tržeb a nákladů a o aktivitě neboli hospodaření podniku se svými aktivy. Dále informuje o schopnosti podniku splácet své závazky a o míře zadluženosti či o finanční stabilitě. Finanční analýza umožňuje také odvodit možnost ohrožení podniku bankrotem, popř. zjistit stav jeho finanční situace.

Cílem této bakalářské práce bylo aplikovat zvolené metody finanční analýzy v akciové společnosti PARAPETROL za období let 2006 až 2010, srovnat výsledné hodnoty vybraných poměrových ukazatelů s hodnotami těchto ukazatelů u obdobného podniku a na závěr celou finanční analýzu zhodnotit. Při dosahování výše stanoveného cíle se v rámci teoretické části obsažené v kapitole druhé a třetí vycházelo ze zdrojů uvedených v seznamu literatury, praktická část se odrážela zejména z dat účetních výkazů podniku PARAPETROL a.s., které jsou zobrazeny v přílohách, a z vlastních výpočtů.

Dle informací vyplývajících z finanční analýzy je možné konstatovat, že finanční situace podniku byla v letech 2006 až 2008 dobrá, analýza absolutních ukazatelů znázornila žádoucí vývoj aktiv i pasiv a tržby za prodej zboží i zisk měly rostoucí trend. Také ukazatelé finanční analýzy měly v tomto období příznivý vývoj, rentabilita se od roku 2006 po rok 2008 zvyšovala, obrat aktiv rostl a doba obratu aktiv klesala.

V období ekonomické stagnace, tedy v roce 2009 byl zaznamenán nejen pokles tržeb z prodeje zboží a následné snížení krátkodobých pohledávek, ale i tímto způsobené negativní hodnoty ukazatelů rentability, které klesly dokonce pod úroveň dosahovanou v roce 2006. Rok 2010 ovšem přináší zlepšení finanční situace podniku, tržby, výsledek hospodaření i ukazatelé rentability vzrostly a některé téměř dorovnály hodnoty roku 2008.

Zadluženost, stabilita i likvidita podniku byly za celé analyzované období vcelku na dobré úrovni, hodnota zadluženosti byla v rámci doporučených mezí, podnik tudíž kryl svůj majetek cizími a vlastními zdroji v poměru cca 50%. Likvidita také dosahovala doporučených hodnot, kromě mírných výkyvů, které ovšem nepředstavovaly pro podnik ohrožení a sám svou likviditu v následujících letech opět dostal na úroveň žádoucí.

Velice optimistický výsledek pro společnost vyhodnotil Altmanův bankrotní model Z-score, který pomocí jednoho čísla určuje pravděpodobnost bankrotu v podniku. Za celé sledované období byla hodnota Z-score větší než 2,99, což značí velice nízkou pravděpodobnost krachu.

Provedené srovnání podniku s obdobným podnikem MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. přináší opět pozitivní informace pro sledovanou akciovou společnost. Veškeré vypočítané poměrové ukazatele dosahovaly příznivějších hodnot. Rentabilita podniku PARAPETROL a.s. byla v každém roce značně vyšší, vložené zdroje mu tedy přinášejí více zisku, než je to u podniku obdobného. Zadluženost podniku MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. na rozdíl od analyzovaného podniku přesahovala doporučené hodnoty, kryl tudíž svůj majetek cizími zdroji více, než by bylo vhodné. Hodnoty likvidity tohoto podniku značí nízkou schopnost splácet jeho závazky.

Návrhy zlepšení finanční situace podniku PARAPETROL a.s. vyplývající z této finanční analýzy, které byly již zmíněny v předchozí kapitole, jsou zejména zvýšení tržeb z prodeje zboží, a to efektivnější motivací obchodníků a zdokonalením obchodní strategie. Společnost by se měla zaměřit na zrychlení inkasa pohledávek a úhrady závazků a nadále by měla pokračovat ve zvyšování vlastního kapitálu kumulací nerozdělených zisků

Společnost PARAPETROL a.s. využije tuto bakalářskou práci, včetně výpočtů, grafů, tabulek a konečného zhodnocení jako podklady k řízení podniku a finančnímu plánování. Také MOGUL SLOVAKIA, s.r.o., jenž poskytl účetní data potřebné pro srovnání finančních analýz podniků, projevil zájem o nahlédnutí a případné využití provedeného srovnání.

SEZNAM LITERATURY

- [1] GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2004. 182 s. ISBN 80-245-0684-X.
- [2] SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
- [3] VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 2.vyd.Praha: EKOPRESS, 2001. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
- [4] KISLINGEROVÁ, E.; HNILICA, J. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- [5] DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.
- [6] *Parapetrol a.s. – O firme* [online]. [cit. 2011-02-01]. Dostupné z <<http://www.parapetrol.sk/index.php?id=140&lang=0>>.
- [7] *Výpis z obchodného registra SR* [online]. [cit. 2011-02-01]. Dostupné z <<http://www.orsr.sk/vypis.asp?ID=1582&SID=9&P=1>>.
- [8] *Mogul Slovakia – O nás* [online]. c2007, [cit. 2011-02-01]. Dostupné z <<http://www.mogul.sk/Default.aspx>>.

Seznam zkratek

A	aktiva
CFpč	cash flow z provozní činnosti
CZ	cizí zdroje
ČPK	čistý pracovní kapitál
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk před úroky a zdaněním
EBITDA	zisk před úroky, zdaněním a odpisy
EBT	zisk před zdaněním
KZ	krátkodobé závazky
OA	oběžná aktiva
PP	peněžní prostředky
$R_{\text{nákladů}}$	rentabilita nákladů
ROA	rentabilita celkových aktiv
$ROA_{\text{zdaněný}}$	zdaněná rentabilita aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobého kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
ROS_1	zisková marže
ROS_2	ziskové rozpětí
ROS_3	provozní ziskové rozpětí
T	tržby
TCa	tržní cena akcie
TPč	tržby z provozní činnosti
VK	vlastní kapitál

Seznam tabulek

Tab. 2.1.1 Rozvaha.....	4
Tab. 2.1.2 Výkaz zisku a ztráty.....	5
Tab. 4.2.1.1 Horizontální analýza rozvahy.....	27
Tab. 4.2.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	29
Tab. 4.2.2.1 Vertikální analýza rozvahy.....	31
Tab. 4.2.2.2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....	33
Tab. 4.3.1 Analýza rozdílových ukazatelů.....	34
Tab. 4.4.1.1 Analýza ukazatelů rentability.....	35
Tab. 4.4.2.1 Analýza ukazatelů aktivity.....	37
Tab. 4.4.3.1 Analýza ukazatelů likvidity.....	38
Tab. 4.4.4.1 Analýza ukazatelů zadluženosti a finanční stability.....	39
Tab. 4.5.1 Metoda postupných změn – 1. stupeň rozkladu ROE.....	41
Tab. 4.6.1.1 Altmanův model (Z–score).....	42
Tab. 4.6.2.1 Výpočet ukazatelů.....	43
Tab. 4.6.2.2 Bodové hodnocení.....	43
Tab. 4.6.2.3 Konečné hodnocení.....	43
Tab. 4.7.1 Porovnání vybraných poměrových ukazatelů společností PARAPETROL a.s. a MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. v letech 2007, 2008.....	44
Tab. 4.7.2 Porovnání vybraných poměrových ukazatelů společností PARAPETROL a.s. a MOGUL SLOVAKIA, s.r.o. v letech 2009, 2010.....	45

Seznam grafů a obrázků

Obr. 3.1 Metody finanční analýzy.....	10
Obr. 3.4.1.1 Du Pontův rozklad ukazatele ROE.....	21
Graf 4.2.1.1 Vývoj aktiv.....	28
Graf 4.2.1.2 Vývoj oběžných aktiv.....	28
Graf 4.2.1.3 Vývoj pasiv.....	28
Graf 4.2.1.4 Vývoj tržeb za prodej zboží.....	30
Graf 4.2.1.5 Vývoj nákladů vynaložených na prodej zboží.....	30
Graf 4.2.1.6 Vývoj jednotlivých výsledků hospodaření.....	31
Graf 4.2.2.1 Vývoj struktury aktiv.....	32
Graf 4.2.2.2 Vývoj struktury pasiv.....	33
Graf 4.2.2.3 Vývoj struktury nákladů.....	34

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozvaha podniku PARAPETROL a.s. z let 2006 až 2010

Příloha č. 2: Výkaz zisku a ztráty podniku PARAPETROL a.s. z let 2006 až 2010

Příloha č. 3: Horizontální analýza rozvahy za období 2006 až 2010

Příloha č. 4: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty za období 2006 až 2010

Příloha č. 5: Vertikální analýza rozvahy za období 2006 až 2010

Příloha č. 6: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty za období 2006 až 2010

Příloha č. 7: Pomocné tabulky pro výpočet bonitního modelu Quick-test

Příloha č. 8: Účetní data podniku MOGUL SLOVAKIA, s.r.o.